

הצעת חוק אומנה לילדים, התשע"ו-2015*

פרק א': כללי

סימן א': מטרה

1. מטרת החוק **אושר 27.7.15**
חוק זה מטרתו לעגן את זכויותיהם של ילדים באומנה, ואת חובת המדינה להבטיח את טובתם ואת זכויותיהם, בהתאם לאמנה בדבר זכויות הילד¹, ומתוך הכרה בפגיעותם הייחודית ובזכותם להגנה ולעזרה מיוחדות, ובלי לגרוע מאחריות הוריהם, מחובתם ומזכותם להבטיח את טובת ילדיהם ואת זכויותיהם.

סימן ב': פרשנות

2. הגדרות
בחוק זה –
"אומן" – אדם שבידו רישיון אומנה תקף, וקיבל כדין לטיפולו ילד למטרת אומנה;
"אומנה" – **שהייתה ומגורים של** ילד במשפחה שאינה בית הוריו, לפי החלטה שקיבל הגורם המוסמך, **שלא לפי חוק אימוץ ילדים-**;
"אומנה בתר-אישפוזית" – אומנה לילדים לאחר אשפוז או כתחליף לאשפוז, או לילדים הזקוקים לטיפול תרופתי מיוחד או למעקב רפואי מיוחד;
"בית משפט" – כהגדרתו בחוק הנוער, לרבות בית משפט לענייני משפחה בשבתו כבית משפט לנוער;
"גוף מפעיל" – תאגיד שהמשרד התקשר עמו למתן **שירותי אומנה שירותים לפי סעיף 49(ב) בפקודת המשרד**;
"הגורם המוסמך" – לרבות בית משפט, ועדת תכנון טיפול **והערכה**, ועדת אבחון וכל גורם אחר המוסמך לפי כל דין **לתכנן או** להחליט על השמה;
"השמה" – השמת ילד במשפחת אומנה;
"ועדת אבחון" – כמשמעותה בחוק הסעד (טיפול במפגרים);

* הצעת חוק מס' פ/19/1478 (מספר פנימי: 482355); הועברה לוועדה ביום א' בטבת התשע"ד (4 בדצמבר 2013).
1 כתבי אמנה, 1038, עמ' 222.

"ועדת ערר" – כמשמעותה בסעיף 36א לחוק אימוץ ילדים, התשמ"א-1981²;
"ועדת תכנון טיפול והערכה" – הוועדה כהגדרתה בתקנות הפיקוח על מעונות
(אחזקת ילדים במעון רגיל), התשכ"ו-1965³;

"חוק אימוץ ילדים" – חוק אימוץ ילדים, התשמ"א-1981⁴;

"חוק הנוער" – חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960⁵;

"חוק הסעד (טיפול במפגרים)" – חוק הסעד (טיפול במפגרים), התשכ"ט-
1969⁶;

"חוק הגנת הפרטיות" – חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981⁷;

"ילד" – אדם שטרם מלאו לו 18 שנים, או שטרם מלאו לו 20 שנים והוא
לומד במוסד חינוכי כהגדרתו בסעיף 252(ג1) לחוק הביטוח הלאומי
[נוסח משולב], התשנ"ה-1995⁸, בתכנית לימודים בהיקף של 20 שעות
לפחות, או שטרם מלאו לו 21 שנים והוא ילד עם מוגבלות לומד
במסגרת חינוך מיוחד או מצוי שוהה באומנה פוסטבנתר-אישפוזית;
"ילד עם מוגבלות" – ילד שהוא אדם עם מוגבלות כהגדרתו בחוק שוויון
זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998⁹;

דיון 27.7.15

"מאגר המידע" – מאגר המידע שהוקם ומנוהל לפי סעיף 21²;

דיון 27.7.15

"ממונה על רישוי אומנה" – מי שהשר מינה לפי סעיף 21 לאחראי למערך
רישוי האומנה ועל מאגר המידע;

דיון 27.7.15

"ממונה על התלונות" – מי שמונה לאחראי לקבלת תלונות ובירורן לפי סעיף
56;

דיון מיום 27.7.15

"מנחה אומנה" – עובד סוציאלי שמנהל הגוף המפעיל מינה אותו לשמש
בתפקיד של מלווה אישי לילד לפי סעיף 39 או לתת חוות דעת לעניין
כשירות של מבקשי בקשות לרישיון אומנה לפי סעיף 26. וזהו תפקידו
העיקרי;

דיון 27.7.15

² ס"ח התשמ"א, עמ' 293.

³ ק"ת התשכ"ו, עמ' 120.

⁴ ס"ח התשמ"א, עמ' 293; התש...

⁵ ס"ח התשי"ד, עמ' 52.

⁶ ס"ח התשכ"ט, עמ' 132.

⁷ ס"ח התשמ"א, עמ' 128.

⁸ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

⁹ ס"ח התשנ"ח, עמ' 152.

דיון 27.7.15

"מסגרת השמה חוץ ביתית" – חלופת בית עבור ילד שנתקבלה החלטה כדין להשמתו במסגרת שנועדה לספק לילד את כל צרכיו בכל שעות היממה, לרבות מעון משפחתי או פנימייה;

"מפקח" – מפקח שהוסמך לפי סעיף 51;

ממתין להכרעה

"מפקח ארצי על האומנה", "המפקח הארצי" – מפקח שמינה השר לפי סעיף 52 לעמוד בראש מערך הפיקוח על יישום הוראות חוק זה ויעדיו;

"משפחת אומנה" – מסגרת משפחתית שהושמו בה עד חמישה ילדים למטרת אומנה;

"המשרד" – משרד הרווחה והשירותים החברתיים;

"עובד סוציאלי לעניין סדרי דין" – עובד סוציאלי שמונה לפי חוק הסעד (סדרי דין בענייני קטינים, חולי נפש ונעדרים), התשט"ו-1955¹⁰;

"עובד סוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה)" – עובד סוציאלי שמונה לפי חוק הנוער;

"עובד סוציאלי לפי חוק הסעד (טיפול במפגרים)" – עובד סוציאלי שמונה לפי חוק הסעד (טיפול במפגרים);

"תושב ישראלי" – כל אחד מאלה

הוקרא 23.11.15

(1) אזרח ישראלי;

(2) מי שניתנו לו אשרת עולה, תעודת עולה או רישיון לישיבת קבע;

(3) מי שנמצא זכאי לאשרת עולה, המתגורר בישראל לפחות שלוש

שנים מתוך חמש השנים שקדמו להגשת הבקשה או לפחות שנים עשר

חדשים מתוך שמונה עשר החודשים שקדמו להגשת הבקשה.

"תכנית טיפול" – תכנית לטיפול בילד שקבע הגורם המוסמך או הגוף המפעיל ובהתאם להוראות התע"ס;

דיון מיום 27.7.15

"תע"ס" – הנחיות והוראות המנהל הכללי של משרד הרווחה והשירותים החברתיים (תקנון לעבודה סוציאלית – תע"ס), כתוקפן מזמן לזמן, העומדות לעיון הציבור בלשכות לשירותים חברתיים ובלשכות המחוזיות של המשרד, ומפורסמות באתר האינטרנט של המשרד;

"השר" – שר הרווחה והשירותים החברתיים.

סימן ג': עקרונות יסוד

¹⁰ ס"ח התשט"ו, עמ' 126.

- זכויות הילד
אוסר 27.7.15
3. (א) זכותו הטבעית של ילד לגדול בבית הוריו ואם הוצא ממנו – לחזור אליו, אלא במקרים שבהם טובת הילד מחייבת שהוא יושם במשפחת אומנה, ובכפוף לכל דין.
- (ב) ילד שנמצא באומנה או בתהליך השמה באומנה זכאי למכלול הזכויות שזכאי להן כל ילד בישראל; בלי לגרוע מהוראות כל דין אחר, כל פעולה או החלטה בעניינו של ילד הנוגעת להשמתו באומנה, תיעשה תוך הבטחת מכלול זכויותיו.
- טובת הילד
אוסר 27.7.15
4. (א) בכל פעולה המתבצעת לגבי ילד לפי חוק זה או החלטה המתקבלת בעניינו תהא טובת הילד שיקול מכריע; בהתנגשות בין טובתו של ילד מסוים שעניינו נדון לבין טובתם של ילדים אחרים יינתן משקל ראוי לטובתו של הילד שעניינו נדון.
- (ב) בקביעת טובת הילד לפי חוק זה יישקלו מכלול האינטרסים, הצרכים והזכויות של הילד, ובין השאר השיקולים המפורטים להלן:
- (1) שלומו הגופני והנפשי;
 - (2) גילו וכשריו המתפתחים;
 - (3) רצונו, רגשותיו, דעותיו ועמדתו בעניין הנדון;
 - (4) ממד הזמן בחיי הילד;
 - (5) מינו של הילד, מאפייניו ותכונותיו וכן הרקע האתני, הדתי, התרבותי והלשוני שלו;
 - (6) ההשפעה הצפויה של החלטה או פעולה לפי חוק זה על חייו בטווח הקצר ובטווח הארוך;
 - (7) קשריו ויחסיו עם הוריו ועם אנשים משמעותיים אחרים בחייו, ושמירה על רציפות בקשרים אלו;
 - (8) עמדת הוריו או אפוטרופסו ואנשים משמעותיים אחרים בחייו בעניין הנדון;
 - (9) יכולת הוריו, ויכולת כל אדם או מסגרת אחרים הנוגעים לעניין, לענות על צורכי הילד;
 - (10) הידע המקצועי הנוגע לעניין הנדון;
 - (11) כל שיקול אחר הנוגע לקביעת טובת הילד.

(ג) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), החלטה של גורם מוסמך בעניינו של ילד לפי חוק זה, תהיה מנומקת ובכתב, ותתייחס ליישום עקרון טובת הילד לאור השיקולים המפורטים בסעיף קטן (ב).

5. עקרונות במימוש זכויות ובמתן שירותים אושר 27.7.15

מימוש זכויות ומתן שירותים לילד לפי חוק זה ייעשו תוך –

(1) שמירה על כבוד הילד והגנה על פרטיותו ;

(2) שמירה על שוויון בין ילד לילד בכפוף לצרכיו הייחודיים של כל ילד ;

(3) הקפדה על יישום לוחות זמנים שנקבעו וצמצום עיכובים במתן שירותים, בקבלת החלטות או בביצוע פעולות ביחס לילד.

פרק ב': זכויות ילדים באומנה

6. זכויות באומנה ובבחירת משפחת אומנה אושר 27.7.15

(א) ילד הנמצא בתהליך השמה באומנה או באומנה זכאי, בין השאר, לזכויות לפי פרק זה לשם הבטחת יכולתו לחיות במסגרת משפחתית חלופית לבית הוריו, המספקת לו את מכלול צרכיו, פועלת לשמירת טובתו ומיישמת את זכויותיו לפי חוק זה; בחירת משפחת האומנה עבור הילד תיעשה מתוך חתירה למימוש זכויות אלה.

(ב) משפחת אומנה ומנחה אומנה שמונה לילד יפעלו לקידום מיצוי זכויותיו של הילד על פי כל דין, בתחומי חייו השונים.

7. הזכות להתפתחות אישית אושר 27.7.15

זכותו של ילד לחיות בתנאים ובסביבה אשר יאפשרו לו, ככל הניתן, התפתחות אישית ומימוש היכולות והפוטנציאל שלו, לרבות התפתחות גופנית, נפשית, רגשית, שכלית וחברתית.

8. הזכות להגנה מפני ניצול, פגיעה, טיפול אכזרי וענישה אושר 27.7.15

זכותו של ילד להיות מוגן מפני כל צורה של ניצול ופגיעה, לרבות פגיעה פיזית, נפשית, פגיעה מינית, הזנחה, והתעללות, וכן להיות מוגן מפני כל צורה של טיפול אכזרי, בלתי אנושי או משפיל, ושל ענישה גופנית, נפשית או משפילה.

9. הזכות לקשר עם הורים ובני משפחה אושר 27.7.15

זכותו של ילד לדעת מיהם הוריו, להכיר את הוריו ואת בני משפחתו, ולשמור על קשר אישי עמם.

10. הזכות ליציבות אושר 27.7.15

זכותו של ילד שיעשה מאמץ מרבי למניעת העברתו ממשפחת אומנה אחת לאחרת או למסגרת השמה חוץ-ביתית אחרת.

11. זכות הילד להשתתפות בכל עניין הנוגע לו אושר 27.7.15

(א) זכותו של ילד להביע את רצונו, רגשותיו, דעותיו ועמדתו ולהישמע בחופשיות, בכל עניין הנוגע לו לפי חוק זה, לאחר שניתן לו מידע כאמור בסעיף 13, והכול בהתחשב בגילו, בכשריו המתפתחים ובצרכיו המיוחדים.

(ב) זכותו של ילד שלרצונו, לרגשותיו, לדעותיו ולעמדה שגיבש בעניין הנדון יינתן משקל ראוי בהתחשב בגילו ובכשריו המתפתחים.

(ג) גורם מוסמך הדן בעניינו של ילד לפי חוק זה ישמע את הילד בהתאם להוראות סעיף זה, ואולם על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), הגורם המוסמך הדן בעניינו של ילד – רשאי שלא לשמוע אותו הילד, מנימוקים מיוחדים שיירשמו, אם שוכנע כי תיגרם לילד פגיעה ממשית מהבאת הנושא בפניו, העולה על הפגיעה שתיגרם מאי-הבאתה.

(ד) נדרש הגורם המוסמך להחליט בעניינו של ילד, רשאי העומד בראשו, שלא להביא בפני מי מן הצדדים או המוזמנים לדיון דברים שהביע הילד לגבי רצונו, רגשותיו, דעותיו ועמדתו, כפי שהביעם, כולם או חלקם, מנימוקים מיוחדים שיירשמו, אם שוכנע כי הפגיעה שתיגרם לילד אילו יובאו הדברים עולה על הפגיעה מאי-הבאתם.

ה) בלי לגרוע מהאמור בסעיף קטן (א), זכותו של ילד להביא את רצונו רגשותיו, דעותיו ועמדתו בפני גורם מוסמך גם באמצעות אפוטרופוס לדיון או צורך דיון, שמינה בית משפט. הצעה לתיקון:

12. הזכות לרציפות תרבותית ולזהות אישית ותרבותית אושר 27.7.15

(א) זכותו של ילד כי בחירת משפחת האומנה שבה יושם תיעשה תוך חתירה לשמירת רציפות ויציבות בקשריו הרגשיים, בחינוכו, ברקע האתני, הדתי, התרבותי והלשוני שלו ובמאפייניו הייחודיים האחרים.

(ב) זכותו של ילד במסגרת ההשמה לזהות אישית ותרבותית, ובכלל זה שמירת שמו, שפתו, דתו ותרבותו.

13. הזכות למידע אושר 27.7.15

(א) זכותו של ילד לקבל, בעת ההשמה ובכל שלב של ההשמה והשהות במשפחת אומנה, מידע על מצבו, צרכיו, הליכים שמתקיימים בעניינו, תכניות הנוגעות אליו, החלטות שנתקבלו לגביו, משפחת האומנה שבה הוא מושם, וכן על מנגנוני תלונה שהוא יכול לפנות אליהם ועל זכויותיו לפי חוק זה, והכול בהתחשב ביכולתו להבין מידע זה.

(ב) מנחה אומנה שמונה לילד או גורם מקצועי אחר הנוגע בדבר – יהיה אחראי למסירת המידע לילד ויסביר לילד את המידע, בשפה המובנת לו ובהתחשב בגילו, בכשריו המתפתחים ובצרכיו המיוחדים.

(ג) על אף האמור בסעיף זה, לא יימסר המידע במלואו לילד שאינו מעוניין לקבלו, או אם ~~הגורם האחראי על מסירת המידע, מנחה האומנה~~ שוכנע, מנימוקים שיירשמו, כי לילד תיגרם פגיעה במימוש זכותו למידע העולה על הפגיעה שתיגרם לו מאי-מימושה.

14. הזכות לפרטיות אושר 27.7.15
זכותו של ילד לפרטיות ולשמירת צנעת חייו ~~לפי כל דין~~, לרבות בכל הנוגע למידע על אודותיו, בכפוף למגבלות הדרושות לשם שמירה על טובתו או על טובתם של ילדים אחרים הנמצאים במשפחת האומנה ובמידה הנדרשת לשם כד.

15. הזכות לחינוך אושר 27.7.15
(א) זכותו של ילד כי בבחירת משפחת האומנה המתאימה עבורו יינתן משקל ראוי לאפשרות להגשים באותה משפחה את זכותו לחינוך על פי כל דין לרבות במסגרת חינוכית המתאימה לצרכיו באותה משפחה.

(ב) זכותו של ילד שלא להיות מופלה במימוש זכותו לחינוך לפי כל דין, בשל השמתו במשפחת אומנה, ובכלל זה לא להיות מופלה במוסד חינוך או ברשות מקומית בשל השמתו כאמור, לרבות בכל הנוגע לכל אחד מאלה:

(1) רישומו למוסד חינוך, קבלתו למוסד חינוך או הרחקתו ממנו;

(2) תכנית לימודים;

(3) זכויות וחובות של התלמידים במוסד חינוך לרבות כללי המשמעת במוסד והפעלתם.

(ג) לעניין סעיף זה, "מוסד חינוך" – כהגדרתו בחוק לימוד חובה, התש"ט-1949¹¹.

16. הזכות לפנאי אושר 27.7.15
זכותו של ילד ~~באומנה~~ לפנאי ולמנוחה, בין השאר וככל שניתן, באמצעות יצירת מגוון אפשרויות לילד להשתתף בפעילויות תרבות, ספורט ואמנות.

17. הזכות להגיש תלונה אושר 27.7.15
זכותו של ילד להגיש תלונה באופן חופשי בכל עניין הנוגע לו לפי חוק זה, בדרך ~~אשר~~ תואמת את כשריו המתפתחים ואת צרכיו המיוחדים, ותוך הגנה שמירה על פרטיותו.

18. זכויות ילד עם מוגבלות
זכותו של ילד עם מוגבלות שנקבע כי טובתו מחייבת את השמתו באומנה, שמשפחת האומנה תספק לו את מכלול צרכיו ותדאג למימוש זכויותיו בהתחשב במוגבלותו ובהתאמות, אם ידרשו, ותוך חתירה לבחירת משפחת אומנה אשר תאפשר לו נגישות לשירותים התואמים את מוגבלותו, והכול ברוח עקרונות חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998.

¹¹ ס"ח התש"ט, עמ' 287.

זכות לשירותים ולהטבות אשר 27.7.15

19. ילד במשפחת אומנה זכאי לכל הזכויות, השירותים וההטבות שזכאי להם ילד שהוא תושב הרשות המקומית שבה מתגוררת משפחת האומנה שבה הושם, לרבות בכל הנוגע לשיוכו למוסדות חינוכיים ברשות המקומית האמורה ולפעילויות העשרה, פנאי ונופש בה ולשירותי בריאות, והכול בלי לגרוע מזכותו כאמור כלפי הרשות המקומית שבה מתגוררים הוריו בעת שהוא שוהה אצלם.

פרק ג': רישוי אומנה

איתור אומנים והכשרתם אשר 27.7.15

20. המשד או מי מטעמו יפעל לאיתור, לגיוס, לבדיקה ולהכשרה של אומנים.

ממונה על רישוי אומנה ומאגר מידע אשר 27.7.15

2221. השר ימנה, מבין עובדי משרדו, עובד שיהיה אחראי על מערך רישוי האומנה, ועל מאגר המידע ועל כל עניין אחר לפי חוק זה שהשר יטיל עליו.

מאגר המידע אשר 27.7.15

2+2. (א) לצורך מילוי תפקידו של הממונה על רישוי אומנה ולצורך פיקוח על הוראות חוק זה יקים השר

השר יקים מאגר מידע ממוחשב שיכלול מידע בדבר בקשות למתן רישיון אומנה והחלטות בהן, הגוף המפעיל ומנחה האומנה שטיפל בכל בקשה, ולגבי מי שקיבל רישיון אומנה - רישיונות האומנה שניתנו, סוגיהם ותנאיהם, לרבות תוקף הרישיון או הרישיון הזמני, לפי העניין.

(ב) הממונה על רישוי אומנה יתן הרשאה למפקח שהוסמך לפי סעיף 51 לעיין במאגר המידע לשם מילוי תפקידו ובמידה הנדרשת לשם כך.

(ג) המערכת הטכנולוגית שתשמש את מאגר המידע תעוצב בדרך שתמזער את הסיכון לפגיעה באנשים שמידע לגביהם נמצא במאגר בשים לב לחלופות טכנולוגיות מקובלות ובהתייעצות עם הרשם כהגדרתו בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות.

(ד) השר, בהתייעצות עם שר המשפטים, רשאי לקבוע הוראות לעניין ניהול המאגר ואבטחת המידע. יקבע הוראות בדבר הנתונים אודות מקבלי הרישיון שייכללו במאגר, ובדבר ניהול המאגר, אבטחת המידע שבו, ותנאים לעיון במידע ולמסירת מידע מהמאגר למפקחים ולגופים המפעילים.

בקשה לשמש כאומן אשר 27.7.15

23. (א) אדם המעוניין לשמש אומן (בחוק זה – המבקש), יגיש לממונה על רישוי אומנה בקשה לקבלת רישיון אומנה, לפי הוראות חוק זה.

(ב) השר יקבע הוראות לעניין בקשות לרישיון אומנה ולחידושו, לרבות הפרטים שייכללו והמסמכים והאישורים שיצורפו אליהן, וכן הוראות לעניין שינוי רישיון אומנה או ביטולו.

(ג) היה למבקש בן זוג המתגורר עמו, לא תדון הבקשתו אלא אם כן הוגשה בקשה גם על יד בן הזוג. תוגש הבקשה גם על ידי בן הזוג והוראות חוק זה החלות על המבקש יחולו על שני בני הזוג, יחד ולחוד.

24. תנאים לקבלת רישיון אומנה אשר 27.7.15
(א) רישיון אומנה יינתן למבקש לאחר שעבר הכנה והכשרה לתפקיד, שהתקבלה בעניינו חוות דעת בדבר הערכת כשירות שנערכה לו המעידה על התאמתו לתפקיד, והתקיימו בו התנאים אלהשלהל המנויים בסעיף זה ולאחר שעבר הכנה והכשרה:

- הוקרא 23.11.15
- (1) הוא תושב ישראל כהגדרתו בסעיף 28(א) לחוק אימוץ ילדים;
 - (2) מלאו לו 25 שנים וטרם מלאו לו 56 שנים;
 - (3) הוא יודע קרוא וכתוב ובעל השכלה של 10 שנים לפחות;
 - (4) אין לו, או לכל אדם המתגורר עמו, לקות נפשית, מגבלה או מחלה אשר יש בהם כדי לפגוע ביכולתו לשמש אומן או לפגוע בילד בצורה כלשהי;
 - (5) הוא וכל אדם המתגורר עמו אינם סובלים מהתמכרות לסמים או לאלכוהול;
 - (6) הוא בעל הכנסה קבועה, ואם מדובר בבני זוג, לפחות אחד מהם בעל הכנסה קבועה כאמור;
 - (7) יש לו מקום בביתו אשר יש בו כדי לאפשר את התפתחותו התקינה של ילד ואת מימוש זכויותיו לפי חוק זה;
 - (8) ילדו לא הוכרז קטין נזקק כמשמעותו בסעיף 2 לחוק הנוער או שבמועד הגשת בקשתו חלפו שבע שנים לפחות מתום הכרזה כאמור;
 - (9) לא מונה לו אפוטרופוס.

(ב) נוסף על האמור בסעיף קטן (א), לא יינתן רישיון אומנה למבקש שהוא או כל אדם המתגורר עמו, הורשעו בעבירת מין או בעבירת אלימות נגד קטין או בעבירה פלילית אחרת שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הם ראויים לדעת הממונה על רישוי אומנה לקבל רישיון אומנה, או שתלויים ועומדים נגדם הליכים בשל חשד לביצוע עבירה כאמור.

(ג) נוסף על האמור בסעיף קטן (א), לא יינתן רישיון אומנה למבקש שיש לו בן זוג המתגורר עמו, אלא אם כן יינתן רישיון אומנה כאמור גם לבן זוגו והוראות חוק זה יחולו על שני בני הזוג, ביחד ולחוד.

(ד) הממונה על רישוי אומנה רשאי לסרב לתת רישיון אומנה, מנימוקים שימסור למבקש ולאחר שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו, אף אם מתקיימים בו התנאים המפורטים בסעיף קטן (א), אם מצא כי קיימות נסיבות שבשלחן אין הוא ראוי לשמש אומן.

רישיון אומנה חריג 25.

אושר 27.7.15

(א) התקיימו נסיבות מיוחדות הקשורות בטובת הילד המצדיקות מתן רישיון אומנה למבקש שלא מתקיימים בו תנאי מהתנאים לקבלת רישיון אומנה שבסעיף 24, או שלא התקיימה לגביו הוראה אחרת מהוראות חוק זה, רשאי הממונה על רישוי אומנה, בהמלצת המפקח הארצי על האומנה, לתת למבקש רישיון אומנה חריג, ורשאי הוא לקבוע בו תנאים ולהתנות את תוקפו.

הוקרא 23.11.15

טעון רוויזיה

(ב) לבקשה לרישיון אומנה חריג כאמור בסעיף קטן (א) תצורף חוות דעת לפי סעיף 26 של מנחה אומנה בדבר התאמתו של המבקש לשמש אומן לידה מסויים בהתחשב בנסיבות המיוחדות.

הוקרא 23.11.15

טעון רוויזיה

(ג) לא יינתן רישיון אומנה חריג למבקש שלא התקיים בו תנאי מהתנאים שבפסקאות (1), (4), (5), (6), (8), (9), של סעיף 24(א). ויחולו לעניין רישיון אומנה חריג גם התנאים האמורים – או שהתקיים בו תנאי מהתנאים שבסעיפים קטנים (ב) ו-(ג) של הסעיף האמור.

הוקרא 23.11.15

טעון רוויזיה

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ג), בנסיבות מיוחדות רשאי הממונה על רישוי אומנה, באישור המפקח הארצי על האומנה ובחשכמת מנהל תחום אשרות ברשות האוכלוסין וההגירה או מי שהסמך לכך, לתת למבקש רישיון אומנה חריג לפי סעיף זה, אף אם לא התקיים בו התנאי שבסעיף 24(א)(1).

הערכת כשירות 26.

לשמש כאומן

אושר 27.7.15

טעון רוויזיה

(א) מנחה אומנה יעריך את כשירותו של המבקש לשמש אומן.

(ב) מנחה אומנה ייתן חוות דעת בכתב, על פי ממצאי הערכת הכשירות, שבה יקבע את התאמת המבקש לשמש אומן בכלל או לילד מסויים ואת סוג האומנה שבה הוא מתאים לשמש אומן ואת סוג הרישיון שמומלץ לתת לו.

(ג) חוות הדעת תועבר למפקח לשם בדיקתה ומתן המלצה בדבר מתן הרישיון לממונה על רישוי אומנה.

(ד) המלצת המפקח תועבר לממונה על רישוי אומנה, והוא יחליט בדבר מתן רישיון האומנה, תנאיו ותוקפו ויודיע על החלטתו למבקש בתוך 30 ימים מיום שקיבל את המלצת המפקח-הגשת הבקשה.

27. הודעה על שינוי אושר 27.7.15
(א) האומן יודיע לממונה על רישוי אומנה, על כל שינוי שחל בנסיבות חייו או על כל פרט אחר שיש בו כדי להשפיע על רישיון האומנה שניתן לו, לרבות פרטים המהווים תנאי לקבלת רישיון או חידושו לפי חוק זה.

(ב) הודיע האומן על שינוי כאמור בסעיף קטן (א), יבדוק הממונה על רישוי האומנה את המידע ואת הצורך לערוך עיון מחודש ברישיון, בהתאם לחוות דעתו של מנחה האומנה.

28. תוקף רישיון אומנה, בקשה לחידושו ורישיון אומנה זמני
(א) רישיון אומנה תקף לשלוש שנים, אלא אם כן נקבע בו פרק זמן קצר יותר.

(ב) הממונה על רישוי אומנה יפנה למי שבידו רישיון אומנה שישה חודשים לפחות לפני תום תקופת רישיון האומנה, לבירור רצונו בחידוש רישיון האומנה; אומן או מי שבידו רישיון אומנה תקף המעוניין בכך, יגיש בקשה לחידוש הרישיון לא יאוחר משישה חודשים לפני תום תוקפו; לבקשה תצורף חוות דעת של מנחה אומנה לעניין קיום התנאים לחידוש רישיון האומנה כאמור בסעיף 29.

(ג) לא הסתיימו הליכי חידוש רישיון האומנה לפני תום תקופת הרישיון, ומנחה האומנה שמונה לילד תמך בחוות דעתו בחידוש הרישיון כאמור, יינתן לאומן רישיון אומנה זמני אשר–תוקפו לא יעלה על שישה חודשים.

29. תנאים לחידוש רישיון אומנה אושר 27.7.15
הוגשה בקשה לחידוש רישיון אומנה כאמור בסעיף 28(ב), יחודש רישיון האומנה בדרך שבה ניתן, בהתאם להמלצה בחוות דעת של מנחה האומנה, אם התקיימו כל אלה:

(1) לא התקיימו נסיבות אשר היו שוללות, לפי סעיף 24(א) עד (ד), מתן רישיון לאומן במועד חידושו, ואולם, לעניין אומנים שהם בני זוג ובאחד מהם לא מתקיים התנאי שבסעיף 24(9), רשאי המפקח הארצי על האומנה לחדש את רישיון האומנה, אם סבר כי הדבר עולה בקנה אחד עם טובת הילד;

(2) אם הושם אצל המבקש ילד, התקיימו כל אלה:

(א) הוכח כי המבקש פועל בדרך קבע להבטיח את שלום הילד שהושם אצלו, את רווחתו ואת התפתחותו;

(ב) המבקש הביע את רצונו להמשיך ולשמש אומן לילד שהושם אצלו ונתן את התחייבותו לכך;

(ג) מנחה האומנה שמונה לילד שמע את הילד שהושם אצל האומן, לעניין השמתו במשפחת האומנה;

(3) המבקש עמד בהכשרות ובהדרכות שנקבעו לו כאמור בסעיף 47(ג);

(4) המבקש שיתף פעולה עם המשרד והגוף המפעיל או עם מי מטעמם בכל תקופת הרישיון.

ביטול רישיון 30. (א) הודיע אומן על שינוי שיש בו כדי להשפיע על רישיון האומנה שבידו כאמור בסעיף 27, או התקבל מידע כאמור בידי הממונה על רישוי האומנה, יבחן הממונה אם יש לבטל את רישיון האומנה, ורשאי הוא להורות כי תיערך הערכת כשירות מחודשת לאומן על ידי מנחה אומנה.

(ב) מצא הממונה על רישוי אומנה כי מתקיימות נסיבות המצדיקות את ביטול הרישיון, יבטלו, לאחר שנתן לאומן הזדמנות לטעון את טענותיו ויודיע לאומן על החלטתו ועל האפשרות לערור עליה לפני ועדת ערר לפי סעיף 67.

(ג) הממונה על רישוי האומנה השר, באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, רשאי לקבוע רשאי להורות בנוהל על דרכי ביטול רישיון וכללים בדבר חידוש רישיון שבוטל.

ביטול רישיון 30. (א) הממונה על הרישוי רשאי, לאחר שנתן לאומן הזדמנות להשמיע את טענותיו ובכפוף להוראות סעיף קטן (ב), לבטל את הרישיון או להתלותו, בהתקיים אחד מאלה:

אומנה, התלייתו או סיוג אושר 27.7.15

(1) הרישיון ניתן על יסוד מידע כוזב או שגוי;

(2) חדל להתקיים תנאי מן התנאים למתן הרישיון לפי סעיף 24 או לחידושו, לפי סעיף 29;

(3) הופר תנאי מתנאי הרישיון, או הופרה הוראה מההוראות לפי חוק זה.

(ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), נודע לממונה על רישוי אומנה מידע שיש בו כדי להשפיע על רישיון האומנה של אומן, רשאי הוא, לאחר שנתן לאומן הזדמנות להשמיע את טענותיו, ומשיקולים של שמירת טובת הילד, לסייג את רישיון האומנה או להתנותו בתנאים, לרבות בדרישה להערכת כשירות מחודשת לאומן על ידי מנחה אומנה, ובלבד שיקבל החלטה וישקול להפעיל סמכותו לפי סעיף (א) בתוך 30 ימים.

(ג) אין בהוראת סעיף זה כדי לגרוע מכל סמכות אחרת לפי חוק זה, לרבות להוצאת ילד בדחיפות ממשפחת האומנה.

פרק ד': השמה וסיום אומנה

סימן א': תהליך ההשמה

31. (א) השמת ילד תיעשה בהחלטה של הגורם המוסמך; החלטה כאמור של גורם מוסמך שאינו בית משפט או ועדת אבחון טעונה אישור בית משפט או הסכמת הורי הילד.

(ב) תהליך ההשמה יימשך כל עוד הילד הוא בגדר ילד כהגדרתו בחוק זה ונמצא במשפחת אומנה, וטרם ניתן לגביו אחד מאלה:

(1) החלטת הגורם המוסמך על-החזרתו לבית הוריו;

(2) החלטת הגורם המוסמך על-העברתו למסגרת חוץ-ביתית שלא באומנה;

(3) צו לפי חוק אימוץ ילדים, ~~התשמ"א-1981~~.

(ג) בית משפט או ועדת תכנון טיפול והערכה ישקלו את האפשרות ל להמליץ על פתיחה פתוחה בהליכי אימוץ לפי חוק אימוץ ילדים, ~~התשמ"א-1981~~, אם לאחר שקילת זכותו של ילד לפי סעיף 3(א) לגדול בבית הוריו, ואם הוצא ממנו – לחזור אליו, נראה כי לא ניתן להחזירו לביתו על אף מאמצים סבירים שנעשו לשם כך.

(ד) (1) הסכמת הורי ילד להשמתו, ככל שניתנה, תינתן בכתב.

(2) ניתנה הסכמת הורי ילד להשמתו, והודיעו ההורים בכתב על חזרתם מהסכמתם, תעמוד השמתו של הילד בתוקפה למשך 30 ימים לכל המאוחר ממועד ההודעה, ועניינו של הילד יובא להחלטת הגורם המוסמך בתוך התקופה האמורה.

(ה) אין בהוראת סעיף זה כדי לגרוע מהוראות לעניין אומנה לגבי מי שאינו ילד.

בחירת משפחת אומנה עבור ילד תיעשה תוך חתירה למציאת מסגרת האומנה המתאימה ביותר לצרכיו המיוחדים, ותוך שמירה על זכויותיו לפי פרק ב' ועל העקרונות שלהלן, ובלבד שהדבר עולה בקנה אחד עם טובתו:

(1) ההשמה תהיה ככל שניתן, בקרב קרובי משפחתו;

(2) אם מתקיים צורך בהשמה של ילד ושל אחיו, תיבחר ככל הניתן מסגרת השמה אשר תוכל לקלוט את כל האחים יחדיו, ותמנע את הצורך בהפרדתם;

(3) משפחת האומנה תהיה ככל הניתן בקרבה גיאוגרפית להוריו של הילד או לבני משפחה שיש לו עמם קשרים משמעותיים;

~~(4) ההשמה של ילד שטרם מלאו לו 3 שנים תהיה, ככל הניתן, אצל אומן שהפרש הגילים בינו ובין הילד אינו עולה על 48 שנים.~~

מעמד ההורים, 33. השתתפות וקבלת

מידע אושר

23.11.15

(א) אחריותו, חובתו וזכותו של הורה שילדו הושם באומנה, לקיים קשר אישי עמו, בכפוף לתכנית הטיפול שנקבעה לילד ולהחלטת בית המשפט.

(ב) כל פעולה או החלטה בנוגע להשמת ילד ובנוגע לילד באומנה ייעשו מתוך הכרה באחריותם, בחובותיהם ובזכויותיהם של ההורים כלפי ילדם ובשותפות אתם, ככל הניתן; להוריו של ילד כאמור זכות להביע דעתם בתהליכי תכנון והחלטה לגבי ילדם, ויינתן משקל ראוי לדעתם.

(ג) (1) להוריו של ילד שהושם באומנה הזכות לקבל מידע לגבי ילדם בנוגע לכל אלה:

(א) תהליכי התכנון וההחלטה הנוגעים להשמת ילדם באומנה, ובכלל זה השיקולים שביסודם וזכויותיהם הנוגעות להליכים אלו;

(ב) פרטים על אודות משפחת האומנה שבה הושם ילדם;

(ג) מצבו של ילדם באומנה, ובכלל זה מידע הנוגע למצבו הנפשי והגופני, הישגיו הלימודיים, תפקודו, התנהגותו והתפתחותו.

(2) מידע כאמור בפסקה (1) יימסר להורים בשפתם ובצורה המובנת להם, על ידי הגורם המוסמך או מנחה אומנה שמונה לילד, לפי העניין.

(3) בלי לגרוע מהוראות פסקאות (1) ו-(2), יימסר להורים מידע בכתב כאמור בסעיף קטן (ה)(1)(ג) עד (ה)(ד);

(4) לא יועבר מידע כאמור בסעיף קטן זה להורים אם יש חשש ממשי שמסירת המידע עלולה לגרום לילד פגיעה נפשית, רגשית או גופנית, או אם נקבע סייג להעברת המידע בהוראות כל דין או בהחלטת בית משפט, לרבות לעניין אומנה חסויה כאמור בסעיף 34.

(ד) השמת ילד תיעשה מתוך חתיירה, ככל הניתן ובזמן סביר, להשגת ההסכמה של הוריו להוצאתו מהבית, להשמתו במשפחת האומנה, ולתכנית הטיפול שהוכנה עבורו.

(ה) (1) התקבלה החלטת גורם מוסמך על השמת ילד הושם-הילד במשפחת אומנה, בהסכמת הוריו, ייערך, ככל הניתן ובזמן סביר, הסכם בין ההורים למחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית שבה מתגוררים ההורים, ובו יפורטו, בין השאר, כל אלה:

(א) עיקרי תכנית הטיפול;

(ב) הסכמת ההורים למסירת מידע אודות הילד, שנדרש לצורך הטיפול בילד, לגורמים המנויים בסעיף קטן (ג);

(ג) מידע בדבר האחריות, החובות והסמכויות של משפחת האומנה, הגוף המפעיל, מנחה האומנה והמפקח כלפי הילד כמפורט בסעיף-42 ובקשר לילד;

(ג) ככל הניתן, חתימה על ויתור סודיות בעניינו של הילד לצורך הטיפול בילד.

(ד) הגבלות שחלות על סמכויות ההורים בעת שהילד שוהה אצלם;

(ה) פירוט החובות והזכויות של ההורים כלפי המחלקה לשירותים חברתיים והגוף המפעיל, ובכלל זה לעניין התשלומים עבור שהותו של הילד במשפחת האומנה והטיפול בו;

(ו) התאמות הנדרשות לצרכים המיוחדים של הילד, שיוסכמו בשיתוף כל הצדדים להסכם.

(2) הוארכה בהסכמת ההורים תקופת ההשמה לפי תכנית טיפול, יוארך תוקפו של ההסכם; חלו שינויים מהותיים במשפחת האומנה או בתכנית הטיפול, יותאם ההסכם לשינויים האמורים בחתימת הצדדים להסכם.

(3) הסכם עם הורי הילד כאמור בפסקה (1) ייערך, ככל הניתן, גם כאשר ההחלטה על השמת הילד היתה באישור בית המשפט או ועדת אבחון וללא הסכמת הוריו.

(ו) אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מאחריות ההורים, מחובותיהם, מזכויותיהם ומסמכויותיהם כלפי ילדם לפי הוראות כל דין.

(א) אומנה חסויה היא אומנה אשר מיקומה הגיאוגרפי או פרטים מזהים אחרים הנוגעים לה חסויים מפני הורי הילד המושם בה או מפני גורמים אחרים, שקבע הגורם המוסמך.

אומנה חסויה
אושר 23.11.15

(ב) קביעת חסיון משפחת האומנה והאנשים שמפניהם תהיה חסויה תיעשה על ידי בית משפט, על ידי עובד סוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה) לפי סעיף 11 לחוק הנוער, או על ידי עובד סוציאלי לפי חוק הסעד (טיפול במפגרים), לפי סעיף 16 לחוק הסעד (טיפול במפגרים).

(ג) על השמה באומנה חסויה יחולו הוראות חוק זה, בשינויים המחויבים מתוקף היותה חסויה, ומהוראות בית המשפט.

(ד) הגורמים הפועלים והמחליטים בהתאם לחוק זה ייתנו את דעתם להיות ההשמה חסויה בפעולותיהם ובהחלטותיהם, וינקטו את כל הפעולות הנדרשות לשם שמירת חסיונה, לרבות יידוע גורמים נוספים על חיסיון ההשמה, אם הדבר נדרש.

35. (א) הוראות סעיפים 31 ו-33 (א) עד (ג) ו(ו) לעניין הורי הילד יחולו
בשינויים המחויבים גם על אפוטרופוס לגוף, ככל דשמונה לקטין.

אפוטרופסות

אושר 23.11.15

הצעה לתיקון -

למחוק סעיף קטן

(א)

(1) ~~יחולו על אפוטרופוס שמינה בית משפט, שלא לפי הוראות חוק זה;~~

(ב) ~~הוראות סעיפים 31 ו-33 לא יחולו לגבי הורה שאפוטרופסותו נשללה, ולגבי הורה שאפוטרופסותו הוגבלה – יחולו לגביו בהתאם למידה שבה הוגבלה אפוטרופסותו, והכול אם לא נקבע אחרת בתכנית טיפול או בהחלטת בית משפט.~~

סימן ב': תכנית טיפול, איתור משפחת אומנה וליווי אישי

36. (א) קבע גורם מוסמך כי ילד יושם במשפחת אומנה, תוך-יכין גורם מוסמך
עבור הילד תכנית טיפול כללית ובה פירוט בכתב לגבי כל אלה:

תכנית טיפול

אושר 23.11.15

(1) מטרת תכנית הטיפול;

(2) סוג האומנה המתאימה לילד ומאפייניה, לרבות הצורך באומנה חסויה, האם נדרש לילד חינוך מיוחד או שיש לבחון לגביו צורך בחינוך מיוחד או בהתאמות מיוחדות לילד עם מוגבלות;

(3) משכה הצפוי של האומנה;

(4) מאפייני הקשר של הילד עם הוריו ומשפחתו, דרכיו ותדירותו לרבות האמצעים שיש לנקוט על מנת לסייע להורים ביצירת תנאים שיאפשרו את שמירת הקשר הרציף עם ילדם ואת חזרת ילדם לביתם, והכול בהתאם למטרות תכנית הטיפול;

(5) קביעת הגורמים האחראים לביצוע כל אחת מן הפעולות שיש לבצע כחלק מתכנית הטיפול ודרכי התיאום ביניהם;

(6) מועדים לביצוע מעקב תקופתי;

(7) אופן ההכנה והליווי של הילד והוריו לקראת ההשמה במסגרת האומנה, לרבות דרכים לביצועם.

(8) בחינת הצורך במינוי אפוטרופוס לילד במקום ההורה, או בנוסף עליו, או הצורך בשלילת אפוטרופוסות, כולה או חלקה.

(ב) בקביעת תכנית טיפול יובאו בחשבון מצבו הסוציאלי, החינוכי, הרפואי, הפסיכולוגי, ההתפתחותי-תפקודי והקוגניטיבי של הילד ולעניין סעיף קטן (א)(4) – גם של הוריו, וכן רצונותיו של הילד בנוגע לתכנית הטיפול בעניינו בתחומים השונים.

(ג) (1) בתוך שלושה חודשים מיום הגעת הילד למשפחת האומנה, על מנחה האומנה שמונה לילד לבצע הערכה ראשונית של מצב הילד, יכולותיו וצרכיו המיוחדים ולקבוע דרכי-יישום של תכנית הטיפול המפורטת לילד, בהתבסס על עיקרי תכנית הטיפול הכללית; דרכי היישום יכללו את השירותים והפעולות שיש לנקוט ביחס לילד או ליתן לו, בין היתר בשים לב לשינויים הצפויים בצרכיו בתקופה זו, ולאור ההיכרות של משפחת האומנה עם הילד.

(א1) תוכנית הטיפול המפורטת תכלול את השירותים והפעולות שיש לנקוט ביחס לילד או ליתן לו, בין היתר בשים לב לשינויים בצרכיו, ולהיכרות של משפחת האומנה עם הילד.

(2) תכנית טיפול מפורטת, לרבות פירוט דרכי היישום כאמור בפסקה (א1), תימסר על ידי הגוף המפעיל למפקח ולמנהל המחלקה לשירותים חברתיים לא יאוחר משישה חודשים מיום הגעת הילד למשפחת האומנה.

(3) הגוף המפעיל יבדוק את תכנית הטיפול המפורטת, ידון בה ויציע ויבחן עדכונים הנדרשים בה אחת לשנה לפחות ממועד ההשמה במשפחת האומנה, ולגבי ילד שטרם מלאו לו שש שנים – אחת לשישה חודשים לפחות, וכן במצבי משבר; כמו כן ימסור הגוף המפעיל במסגרת המעקב כאמור דיווחים לגורם המוסמך על ביצוע תכנית הטיפול וההצעות לעדכונים בה, לשם החלטתו.

(א) עם העברת תכנית טיפול כללית לגוף המפעיל, ימנה מנהל הגוף המפעיל מנחה אומנה לילד ויעביר למחלקה לשירותים חברתיים שבה מתגוררים הורי הילד הודעה על מינוי מנחה האומנה, זהותו ופרטי ההתקשרות עמו.

37. איתור משפחת אומנה מתאימה מקרב בעלי רישיון

אומנה אושר

23.11.15

(ב) מנהל הגוף המפעיל יגיש למפקח את המלצתו לעניין משפחת האומנה המתאימות ביותר לצרכיו המיוחדים של הילד בהתחשב במכלול התנאים והזכויות הקבועים בחוק זה, שהביעו את נכונותן לקלוט את הילד לשמש משפחת אומנה לילד, בהתחשב במכלול התנאים והזכויות הקבועים בחוק זה.

(ג) לאחר קבלת ההמלצה של הגוף המפעיל, יחליט המפקח על האומנה בדבר משפחת האומנה שבה יושם הילד, והגוף המפעיל יפעל לביצוע ההשמה.

(א) קבע הגורם המוסמך כי טובתו של הילד מחייבת את השמתו במשפחת אומנה לפי חוק זה, ינקטו-יש לנקוט מאמצים סבירים-ככל הניתן לאיתור קרובי משפחתו שבאפשרותם לשמש אומנים עבורו; לעניין זה, "קרוב משפחה" – אח, אחות, סב, סבתא, דוד או דודה שהם בגירים.

(ב) נמצא קרוב משפחה כאמור בסעיף קטן (א) שמבקש לגדל את הילד בביתו, ומתאים לשמש אומן לפי הוראות סעיפים 23 עד 26, בשינויים האמורים בסעיף קטן (ג), והגורם המוסמך קבע כי טובת הילד להתגורר בבית קרוב המשפחה, ישמש קרוב המשפחה אומן לילד, ומשפחתו משפחת אומנה (בחוק זה – אומנת קרובים).

(ג) על קרוב המשפחה ועל אומנת הקרובים יחולו כל ההוראות החלות על אומן ועל משפחת אומנה לפי חוק זה, אולם –

(1) המפקח הארצי על האומנה רשאי לאשר השמת ילד באומנת קרובים, אף אם מספר הילדים שיהיו אצל האומן לאחר ההשמה יעלה על חמישה;

(2) הממונה על רישוי אומנה רשאי, לפי המלצת המפקח הארצי על האומנה, לאשר השמת ילד באומנת קרובים גם אם לא התקיימו התנאים שבפסקאות (2), (3), (6) ו-(7) שבסעיף 24(א).

(3) הממונה על רישוי אומנה רשאי, לפי המלצת מפקח ועל פי חוות דעת של מנחה אומנה לתת רישיון אומנה זמני, שתוקפו לא יעלה על שישה חודשים, לקרוב משפחה של ילד המתגורר אצלו והגיש בקשה לרישיון אומנה, ובלבד שנבדק כי מתקיימים בו התנאים שבסעיף 24(א)(4), (5) ולא מתקיים בו התנאי שבסעיף 24(ב).

(א) מנחה האומנה שמונה לילד לפי סעיף 37(א) ישמש המלווה האישי של הילד ואיש הקשר הקבוע שלו בתקופת השמתו באומנה, לרבות בעת מעבר בין משפחות אומנה; ככל הניתן יתקיים רצף טיפולי בליווי האישי.

(ב) מנחה אומנה -שמונה לילד –

עדיפות להשמה באומנה בתוך המשפחה אושר
23.11.15

מנחה אומנה – מלווה אישי של הילד
עדיין לא הוצבע

(1) ייפגש עם הילד סמוך ככל הניתן למועד מינויו, יסביר לו את תפקידיו כמנחה אומנה ויידע אותו בדבר הדרכים שבהן ניתן ליצור עמו קשר, וכן מיהם הגורמים הנוספים שאליהם יוכל הילד לפנות אם מתעוררת בעיה הקשורה בהשמתו במשפחת אומנה, לרבות זכותו להתלונן בכל עת ודרכי הגשת תלונה; המידע כאמור יימסר לילד בעל פה ובכתב, בשפה ובאופן המובנים לו, ובדרך המתאימה לכשריו המתפתחים ולצרכיו המיוחדים, אם ישנם;

(2) יקיים קשר אישי ורציף עם הילד כל תקופת השמתו באומנה ויעקוב אחר מצבו של הילד בכל תקופת שהותו במשפחת האומנה; למטרה זו יקיים מנחה האומנה, בין השאר, מפגשים אישיים עם הילד בהתאם לתוכנית הטיפול של הילד ולמצבו, ולכל הפחות אחת לחודש; תוכן המפגשים יתועד בכתב;

(3) יהיה אחראי ליישום תכנית הטיפול של הילד, ישמע את הילד בכל שלב של החלטה לעניין תכנית הטיפול או לצורך הליך הערכת כשירות או חוות דעת לעניין האומן ויכין דיווח במסגרת המעקב התקופתי בעניינו של הילד;

(4) יקיים קשר עם המחלקה לשירותים חברתיים ברשות שבה מתגוררים הורי הילד מקום עיר שבה מגורי ההורים, לרבות עם העובד הסוציאלי המטפל בהוריו של הילד, בין השאר לשם הבטחת הקשר בין הילד להוריו, וכן יקיים קשר עם עובד סוציאלי לחוק הנוער וכן עם עובד סוציאלי לפי חוק הסעד (טיפול במפגרים) שכלל וטיפול בענייניו של הילד; יקיים קשר מתאים עם העובד הסוציאלי המטפל בהוריו של הילד, בין השאר לשם הבטחת הקשר בין הילד להוריו ועם עובד סוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה) או חוק הסעד (טיפול במפגרים);

(5) ילווה את משפחת האומנה וידריך אותה: בכל הנוגע להשמת הילד;

(6) יקיים קשר עם מוסד החינוך שבו לומד הילד, עם גורמי חינוך נוספים, גורמי בריאות וגורמי רווחה ועם כל גורם רלוונטי אחר הנוגע לילד: ;

(7) -ידווח לממונה על רישוי אומנה על כל שינוי בתנאי הרישיון שנודע לו עליו;

(8) -ידווח על אירועים משמעותיים הנוגעים לילד, בהתאם להנחיות ונהלים על פי סעיף 49(ב)(11);

(9) יקיים קשר עם המוסד לביטוח לאומי לעניין זכויות המגיעות

לילד, ולעניין מעמד הילד.

על אף האמור בכל דין, רשאי כל אדם הנוגע בדבר למסור למנחה האומנה כל מידע הנוגע לילד באומנה, אשר דרוש לו לשם מילוי תפקידו.

(ג) (1) מנחה אומנה רשאי לקבל מכל אדם הנוגע בדבר מידע הנוגע לילד שמונה לשמש לו מנחה אומנה, במידה שהמידע נדרש לשם מילוי תפקידו.

(2) על אף האמור בכל דין, הושם ילד באומנה לפי צו בית משפט לפי סעיף 3(4) לחוק הנוער, או לפי החלטת גורם מוסמך בהסכמת הוריו לפי סעיף 33(ה), ימסור כל אדם הנוגע בתחומי בריאות, חינוך או רווחה, למנחה האומנה, לפי דרישתו, מידע הנוגע לילד שמונה לשמש לו מנחה אומנה, הנדרש לו לשם מילוי תפקידו.

(גד) נודע למנחה האומנה כי הילד מעוניין לסיים את השמתו במשפחת האומנה שבה הושם או סבר כי יש מקום לבחון מחדש את תכנית הטיפול של הילד נוסף על הבחינה הנעשית במעקב התקופתי כאמור בסעיף 36, יודיע על כך בהקדם האפשרי למפקח הארצי על האומנה ולמחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית שבה מתגוררים הורי הילד כדי להביא את העניין בפני הגורם המוסמך.

סימן ג': סיום אומנה

סיום אומנה לבקשת 40. משפחת האומנה
אשר 30.11
סיום המעוניינים לסיים אומנה לילד שאותו הם אומנים, יימסרו למנחה האומנה שמונה לילד הודעה בכתב על רצונם בכך, ועל הנימוקים לכך, בהקדם האפשרי ולפחות שלושה חודשים לפני סיום האומנה; מנחה האומנה יידע את המחלקה לשירותים חברתיים במקום מגורי הורי הילד, שתחוייב להודיע להוריו כאמור, ועניינו של הילד יובא לדיון בפני הגורם המוסמך.

41. סיום אומנה
בדחיפות / הוצאת
ילד בדחיפות
ממשפחת האומנה
אשר 30.11
(א) התקיימו נסיבות המחייבות את סיום הוצאת הילד בדחיפות ממשפחת האומנה בדחיפות, יביא מנהל הגוף המפעיל את העניין בפני המפקח ויידע את המחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית שבה מתגוררים הורי הילד, ואם הילד הוצא בצו מבית הוריו – גם את העובד הסוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה) או העובד הסוציאלי לפי חוק הסעד (טיפול במפגרים), לפי העניין, ויפעל, בשיתוף עם מנחה האומנה שמונה לילד והמחלקה לשירותים חברתיים, למציאת מסגרת השמה חוץ-ביתית זמנית או קבועה לילד. ההולמת ככל האפשר את תכנית הטיפול בעניינו; המחלקה לשירותים חברתיים תדאג להביא את עניינו של הילד בפני הגורם המוסמך ללא דיחוי.

(ב) אין באמור בפרק זה כדי לגרוע מהסמכויות הנתונות בידי עובד סוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה) הפועל לפי סעיף 11 לחוק הנוער, בידי- ולעובד סוציאלי לפי חוק הסעד (טיפול במפגרים) הפועל לפי סעיף 16 לחוק הסעד (טיפול במפגרים) או בידי ומהסמכויות הנתונות לעובד סוציאלי לפי חוק האימוץ כמשמעותו בחוק אימוץ ילדים, התשמ"א-1981, הפועל לפי סעיף 12(ג) לחוק אימוץ ילדים האמור.

פרק ה': מעמד האומן

אחריות האומן 42. (א) לאומן תהיה אחריות לטפל בילד, להשגיח עליו ולדאוג לצרכיו ולהתפתחותו, בדרך שהורה מסור היה נוהג בנסיבות העניין, בהתאם להוראות חוק זה וההסכם כאמור בסעיף 47 ובהתאם לתכנית הטיפול של הילד.

(ב) בכל עניין ינהג האומן לטובת הילד.

(ג) בכל עניין הקשור בחיי היומיום של הילד, לרבות בעניינים המפורטים בתוספת הראשונה, תהיה לאומן תהיה- סמכות בלעדית לתת הסכמה ולאשר פעולות של הילד ולייצגו, ככל הנדרש בכל עניין הקשור בחיי היומיום שלו, לרבות בעניינים המפורטים בתוספת הראשונה, אלא אם כן הוגבלה סמכותו בהתאם להוראות סעיף 44.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ג), בעת שהותו של ילד שהושם באומנה אצל הוריו, יהיו הוריו מוסמכים לתת הסכמה ולאשר פעולות שיבצע ולייצגו בעניינים הכרוכים בטיפול היומיומי השוטף שלהם בו, הנדרשים במהלך שהותו עימם.

(ה) בעניינים המפורטים בפרטים (2) עד (5) בתוספת הראשונה, ובכל עניין אחר אשר פורט בהסכם עם האומן כאמור בסעיף 47, תחול על האומן החובה ליידע את הורי הילד, ישירות או באמצעות מנחה האומנה שמונה לילד, זמן סביר מראש על תכניותיו בקשר לילד ועל כוונתו לתת הסכמה, לאשר פעולה של הילד או לייצגו.

(ו) הודיע הורה לאומן על התנגדותו להפעלת אחת מן הסמכויות המנויות בתוספת הראשונה בידי האומן או על התנגדותו להפעלתה באופן מסוים, והם לא הגיעו לידי הסכמה, יודיע האומן על כך למנחה האומנה שמונה לילד וזה יפעל בהקדם האפשרי להבאת הצדדים לידי הסכמה; לא הגיעו הצדדים לידי הסכמה, יחליט מנחה האומנה בעניין; לא קיבל מי מהצדדים את הכרעת מנחה האומנה רשאי הוא לבקש להביא את העניין לדין דחוף- המחלוקת ועמדות הצדדים להכרעה בפני המפקח.

(ז) אומן לא יהיה מוסמך לתת הסכמה, לאשר פעולות של הילד או לייצגו בעניינים המפורטים בתוספת השנייה, ובעניינים נוספים שנקבעו על ידי הגורם המוסמך; אין בהוראת סעיף קטן זה כדי לגרוע מהוראות כל דין הנוגעות לעניינים המנויים בתוספת השנייה.

(ח) על אף האמור בסעיף-בפרק זה, לאומן שהוסמך שמונה כאפוטרופוס לילד יהיו האחריות, החובות והזכויות ככל אפוטרופוס, בכפוף לעניינים ולהגבלות שנקבעו בצו המינוי או בהחלטת בית משפט, אם נקבעו.

(ט) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (ג), האמור בסעיפים קטנים (ה) ו-(ו) לא יחול על אומנה חסויה כמשמעותה בסעיף 34, אם לדעת מנחה האומנה שמונה לילד יש חשש שהפעולות שיש לנקוט לפי הסעיפים הקטנים האמורים עלולות לפגוע בחסיונה של משפחת האומנה.

(י) השר, באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, רשאי לשנות בצו את התוספת הראשונה ואת התוספת השנייה.

(יא) אומן לילד לא ימסור לאחר את הילד באופן שיש בו משום התנערות מאחריותו או מחובותיו כלפי הילד; לעניין זה, לא יראו מסירת הילד שנעשתה באישור מנחה אומנה כהפרת סעיף זה.

(א) — אומן לילד רשאי להשתתף להשמיע את דעתו בפני הגורם המוסמך בכל הקשור לשלומם ולרווחתו של הילד בעת שהייתו אצל האומן בכל דיון הליך שבו נדון בענייניו של הילד, בפני כל גורם אשר הוריו של הילד זכאים להשתתף בו, לרבות ועדה או בית משפט, והוא יהיה זכאי להביע את עמדתו בדיון וייתן משקל ראוי לדעתו; ואולם העומד בראש הגורם המוסמך רשאי לקבוע כי להורות על האומן שמיעת האומן בכתב, ורשאי הוא שלא להביא בפני מי מן הצדדים או המוזמנים לדיון דברים שהביע האומן, והכול בשים לב, בין השאר, לזכותם של הורי הילד והילד לפרטיות, וכן רשאי הוא שלא לשמוע את האומן, מנימוקים מיוחדים שיירשמו הקשורים בטובת הילד ושתתף רק בחלק מהדיון בפניו או יביע את תחושותיו, דעתו ועמדתו בפניו, בלי להשתתף בדיוניו אם שוכנע כי בשל השתתפות האומן בדיונים, כולם או חלקם, תיפגע טובת הילד; מימוש זכותו של האומן תיעשה תוך שמירה על זכותם של הורי הילד והילד לפרטיות.

(ב) — אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מזכותם של הורי הילד להשתתף ולהביע את דעתם בדיונים כאמור בסעיף קטן (א).

43. מעמד שמיעת
האומנים בדיונים
ובהליכים
לא הוצבע

הגבלת סמכויותיו של אומן לפי חוק זה יכול שיוגבלו בכל אחד מאלה : 44. (א) סמכויותיו של אומן לפי חוק זה יכול שיוגבלו בכל אחד מאלה : של אומן אושר 30.11

(1) בהוראות הסכם עם האומן כאמור בסעיף 47 ;

(2) בצו שיפוטי שניתן בעניין זה ;

(3) בהחלטת הגורם המוסמך.

(ב) הגבלה כאמור בסעיף קטן (א), יכול שתוטל על אומן בכל שלב, לרבות עובר לחתימת ההסכם שבינו לבין המשרד לעניין האומנה, או במהלך תפקודו כאומן.

שיתוף בין אומנים 45. אושר 30.11 בני זוג האומנים בני זוג, חובתם לפעול מתוך הסכמה בכל עניין אשר בתחום אחריותם וסמכותם כאומנים ; הסכמתו של אחד מהם לפעולתו של רעהו יכולה להינתן מראש או למפרע, בפירוש או מכללא, לעניין מסוים או באופן כללי וחזקה על אומן שהסכים לפעולת רעהו כל עוד לא הוכח היפוכו של דבר ; בעניין שאינו סובל דיחוי רשאי כל אחד מן האומנים לפעול על דעת עצמו.

תשלומים לאומן 46. לא הוצבע (א) אומן יקבל מהמשרד תשלומים עבור הוצאות שיאפשרו לו לספק את צרכי הילד לרבות צרכיו המיוחדים, בהתאם לתכנית הטיפול.

(ב) השר, באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, יקבע את סוגי ההוצאות ותנאים וכללים לתשלום, לרבות דינוח על ההוצאות, את גובה התשלומים ומנגנון לעדכון סכומיהם, וכן יקבע כללים ומועדים לעניין ביצוע התשלומים.

(ג) לא יקבל אומן כספים מכל מקור אחר פרט לאמור בסעיף קטן (א) לשם מימון החזקתו של הילד.

(ד) לא יהיה אומן אפוטרופוס לרכושו של הילד. ולא יהיה זכאי לקבל בעד הילד גמלאות מכל סוג או כספים אחרים המגיעים בעד הילד.

(ה) האומן אינו זכאי לקבל כספים המגיעים לילד או בעדו, למעט כספים המשתלמים לילדים ברשות המקומית שבה מתגורר האומן או המשתלמים מכוח מוסד החינוך שבו לומד הילד, ולמעט כספים שאישר המפקח הארצי על האומנה את קבלתם בידי האומן, בין דרך כלל ובין למקרה מיוחד.

(ז) הטבות לפי כל דין וכן גמלאות שמשולמות על ידי המוסד לביטוח לאומי וזכאי להן הילד, למעט קצבת שאירים ישולמו לאפוטרופוס לרכוש או למקבל גמלה שמינה המוסד לביטוח לאומי. האפוטרופוס לרכוש או מקבל הגמלה לא יעשו שימוש בכספים אלא לצרכי הילד שאינם ממומנים על ידי כל גורם אחר ובהתייעצות עם הגורמים המקצועיים.

(ו) (1) הטבות ותגמולים המגיעים לילד לפי כל דין, וגמלאות שהילד זכאי להן מהמוסד לביטוח לאומי, למעט קצבת שאירים לפי סעיף 252 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995¹² ולמעט הטבות זכויות המגיעות לילד נכה כאמור בסעיף 222 לחוק הביטוח הלאומי, ישולמו לאפוטרופוס לרכוש שמונה לילד.

(2) האפוטרופוס לרכוש לא יעשה שימוש בהטבות או בכספים שקיבל לפי פסקה (1), אלא למילוי צרכי הילד שאינם ממומנים בידו גורם אחר ולהבטחת עתידו בהגיעו לגיל בגרות, והוראות סעיף קטן (ה) יחולו גם לעניין כספים אלה.

47. הסכם עם האומן (א) אומן שקיבל רישיון אומנה ושהוחלט בהתאם להוראות חוק זה כי הוא ישמש אומן לילד מסוים, יחתום עם המשרד או עם מי מטעמו על הסכם אומנה לעניין אותו ילד (בפרק זה – ההסכם).

(ב) לא יושם ילד באומנה בטרם ייחתם הסכם עם האומן המיועד, למעט באומנת חירום ולתקופה שלא תעלה על 14 ימים.

(ג) בהסכם תיקבע אחריות האומן בהתאם לתכנית הטיפול, ולהוראות חוק זה; ההסכם יכלול בין השאר את התחייבות האומן להשתתף בהכשרות ובהדרכות במהלך האומנה, להישמע לפיקוח, לדווח למנחה האומנה; ולשתף פעולה עמו מנחה האומנה ועם הגוף המפעיל.

(ד) ההסכם יהיה לתקופת ההשמה, ובהתאם לתוכנית הטיפול של הילד ויבוטל או יחודש לפי הצורך, ובהתאם לתכנית הטיפול שתיקבע.

(ה) הסכם עם אומנים שהם בני זוג ייחתם עם שני בני הזוג, וחבותם לפי ההסכם תהיה יחד ולחוד.

(ו) הגבלה על סמכויות האומן, ככל שהיא נדרשת.

48. מידע וסודיות לאומן ולבני משפחתו (א) אומן יקבל ממנחה האומנה שמונה לילד, בטרם השמת ילד אצלו באומנה ובמהלך השמתו באומנה, מידע כלהלן:

¹² ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

(1) מידע הנדרש לשם קיום אחריותו וחובתו לטפל בילד ולשמור על טובתו ;

(א1) מידע על אודות הילד במידה שנדרש לשם שמירת שלומם ובטחונם של האומן ובני משפחתו, או מי שמתגורר עמו.

(2) מידע על אודות המשפחה הביולוגית של הילד, במידה שנדרש לשם שמירת שלומם ובטחונם של האומן ובני משפחתו או לשם קיום אחריותו וחובתו כאמור בפסקה (1) ;

(3) מידע בדבר חובותיו, זכויותיו ואחריותו.

(ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף 42(ג), אומן זכאי לקבל ממטפל בילד כהגדרתו בחוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996¹³, או מהמוסד החינוכי שבו לומד הילד, במהלך תקופת השמת הילד באומנה אצלו, כל מידע על הילד, שהורהו של הילד זכאי לקבלו, לרבות את כל המידע החינוכי, הסוציאלי והרפואי, ובכלל זה לרבות הפסיכולוגי והפסיכיאטרי, על הילד, וכן כל מידע אחר-ככל שהמידע הנדרש לשם קיום אחריותו וחובתו לטפל בילד ולשמור על טובתו, ובשים לב לצורך בהגנה על פרטיות הורה הילד ככל שהמידע נוגע אליו; לרבות מידע בכתב.

(ג) אומן ובני משפחתו ישמרו בסוד מידע על הילד או על בני משפחתו שהגיע לאומן או לבני משפחתו אליהם לפי חוק זה, לא יגלוהו לאחר, ולא יעשו בו כל שימוש אלא לפי צו של בית משפט או אם חלה עליהם חובה לפי דין לגלותו או אם הגילוי או השימוש נדרשים לצורך ביצוע הוראות חוק זה ובכלל זה לשם מילוי אחריותם וחובותיהם כלפי הילד, והכול במידה הנדרשת לכך. חובה עליהם לשומרו בסוד והם אינם רשאים לגלותו, אלא אם כן הדבר דרוש לשם מילוי אחריותם וחובותיהם כלפי הילד.

פרק ו': גוף מפעיל

תפקידי הגוף המפעיל ותנאים להתקשרות עמו

49. (א) לא יתקשר המשרד עם גוף מפעיל, אלא אם כן מצא כי מתקיימים בו כל אלה :

(1) מנהל הגוף המפעיל, ואם הגוף המפעיל כאמור הוא תאגיד – גם בעל השליטה בתאגיד, לא הורשעו בעבירה פלילית או משמעתית שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הם ראויים לדעת הממונה על רישוי אומנה לשמש מנהל או בעלים, לפי העניין, של גוף מפעיל;

¹³ ס"ח התשנ"ו, עמ' 327.

(2) מנהל הגוף המפעיל לא הוכרז פושט רגל, ואם הוכרז פושט רגל – ניתן לו צו הפטר כאמור בסעיף 62 לפקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], התש"ס-1980¹⁴, אשר לפי תנאיו אינו אוסר עליו להיות מנהל, ואם הוא תאגיד – הוא לא החליט על פירוקו מרצון ובית המשפט לא נתן צו לפירוקו, צו כינוס נכסים או צו פירוק זמני בעניינו;

(3) לא מתקיים חשש לניגוד עניינים בין תפקידי הגוף המפעיל לפי חוק זה לפעילות אחרת שהוא מבצע, או ניגוד עניינים בין תפקידי הגוף המפעיל לעניין אישי או תפקיד אחר של מנהל הגוף המפעיל או בעליו;

(4) כוח האדם שעומד לרשות הגוף המפעיל מאפשר את מילוי תפקידיו לפי חוק זה בהתאם לדרישות שקבע השר, ובכלל זה **פוח האדם כאמור כולל** מנחי אומנה, ראשי צוותים ייעודיים להדרכת מנחי האומנה והנחייתם **וגורמי מנהלה**, ובלבד שלגבי מי מהם שבא בקשר ישיר ומתמשך עם הילדים, הוריהם ומשפחות האומנה, מתקיימים גם כל אלה:

(א) הוא בעל הכשרה מקצועית ורמה אישית ומקצועית הולמת לביצוע תפקידיו;

(ב) הוא לא הורשע בעבירה פלילית או משמעתית שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לדעת הממונה על רישוי אומנה להיות מועסק בתפקידו בגוף המפעיל;

(ג) לא מתקיים חשש שיימצא בניגוד עניינים באופן תדיר בין מילוי תפקידיו בגוף המפעיל לפי חוק זה ובין עניין אישי או עיסוק או תפקיד אחר שלו ולא קיימות נסיבות אחרות שבשלהן העסקתו תהיה מנוגדת לטובת הציבור או לטובת הילדים באומנה, הוריהם ומשפחות האומנה;

(א4) אם יש אפשרות שבמהלך תקופת ההתקשרות יישמור הגוף מידע שהגיע לידי לפי חוק זה במאגר מידע כמשמעותו בחוק הגנת הפרטיות – יציג הגוף חוות דעת של מומחה לאבטחת מידע המאשרת כי מערכות החומרה והתוכנה שישמשו את מאגר המידע עומדות בהוראות הדין בעניין אבטחת מידע ומקנות רמה סבירה של זמינות ואמינות ומעניקות הגנה נאותה מפני שימוש לא מורשה במידע, שיבושו, חשיפתו או העתקתו בלא רשות כדון.

¹⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 34, עמ' 639.

(5) התקשרות המשרד עם הגוף המפעיל אינה נוגדת את טובת הציבור או את טובת הילדים באומנה, הוריהם ומשפחות האומנה; (6) תנאים אחרים שיקבע השר.

(ב) תפקידי גוף מפעיל לפי ההתקשרות עם המשרד כאמור בסעיף 49 ובכפוף לה יכללו, בין השאר, את כל אלה:

(1) איתור של מועמדים לאומנה, הערכת כשירותם, וסיוע בבדיקת התקיימותם של תנאים בבקשה למתן רישיון אומנה או לחידוש רישיון במבקש רישיון אומנה או חידושו של רישיון כאמור;

(2) הכשרת מועמדים לשמש אומנים;

(3) ליווי מקצועי והדרכה לאומנים ולילדיהם הקטינים, לפי הוראות המפקח הארצי על האומנה;

(4) מינוי מנחי אומנה והדרכת אנשי הצוות המקצועי, לרבות מנחי האומנה, לפי הוראות המפקח הארצי על האומנה, ופיקוח עליהם;

~~(5) עיון במאגר המידע לשם איתור משפחת אומנה מתאימה;~~

(6) התאמת ילד למשפחת אומנה לפי הוראות סעיף 32;

(7) בניית תכנית טיפולית מפורטת, הצעות לעדכונים בה, ומסירתה למפקח ~~הארצי~~למנהל המחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית שבה מתגוררים הורי הילד לפי סעיף 36(ג);

(8) יישום התכנית הטיפולית, הכללית והמפורטת, לרבות מעקב אחר ביצועה והצעות לעדכונים ולשינויים בה, בהתאם לצורך;

(9) ליווי הילד בכל תקופת השמתו במשפחת האומנה, לרבות בעת מעברים בין משפחות אומנה;

(10) קיום ביקורות תקופתיות בעניינו של ילד והכנת הערכה תקופתית לגביו;

(11) דיווח למשרד ולמפקח ופעולה לפי הוראות המשרד והמפקחים והנחיותיהם.

(ג) הגוף המפעיל ימלא את תפקידיו בתום לב, בהגינות, ללא משוא פנים ובלא הפליה.

(ד) הגוף המפעיל ימסור למשרד דיווחים בעניינים המפורטים להלן בסעיף קטן זה למשרד, בהתאם להוראות שייתן המשרד באופן, במועדים ובעניינים שיקבע השר, למפקח על אומנה לפי דרישתו בכתב, וכן למי שמונה לבירור תלונות לפי חוק זה:

- (1) פעילותו והיקפה ;
- (2) כוח האדם העומד לרשותו, לרבות ניסיונו והכשרתו ;
- (3) היחס בין כוח האדם שבו למספר הילדים המטופלים בו והיחס בין כוח האדם כאמור למספר משפחות האומנה המטופלות על ידו ;
- (4) הסברים על דרך פעולתו ככלל ובמקרים פרטניים ;
- (5) דיווח כספי ;

(6) [אופן שמירת המידע בידי הגוף המפעיל כאמור בסעיף קטן (ה) ובכלל זה] קיימה מאפייניהן ופעילותם של אמצעי אבטחת המידע, ככל שנשמר בידי הגוף מידע במאגר מידע כמשמעותו בחוק הגנת הפרטיות של מערכת אבטחת מידע.

(ה) הגוף המפעיל יקיים מערכת מידע מאובטחת שמור את המידע שברשותו באופן המבטיחה סודיות ושמירת מידע והגנה על פרטיותם של מי שמידע אודותיהם שמור ברשותו, לרבות כאמור בסעיף קטן (א4)(א).

- (ו) המפקח הארצי על האומנה יפרסם ברשומות ובאתר האינטרנט של המשרד את הגופים המפעילים שעמם התקשר המשרד, את תקופת ההתקשרות עמם ואת האזורים שבהם רשאי כל גוף מפעיל לפעול.
- (ז) משך התקשרות המשרד עם גוף מפעיל לא יעלה על 5 שנים, והמשרד רשאי לחדש את ההתקשרות לתקופות נוספות כאמור.
- (ח) גוף מפעיל יודיע למשרד, בכתב, על כל שינוי בפרט מהפרטים שמסר במהלך ההתקשרות, בתוך 30 ימים מהיום שנודע לו על השינוי ויצרף את המסמכים הנוגעים לעניין.

פרק ז': פיקוח, בקרה וטיפול בתלונות

סימן א': פיקוח

הפיקוח על האומנה 50. במטרה להבטיח את שלומם וטובתם של ילדים שהושמו באומנה ואת זכויותיהם, יקיים המשרד פיקוח על הגופים המפעילים על מנחי האומנה ועל משפחות האומנה ויבקר את פעולותיהם, ובין השאר את אלה:

- (1) תהליכי גיוס, בדיקה והכשרה של משפחות אומנה ;
- (2) תהליכי ההתאמה של משפחת האומנה לצורכי הילד המיוחדים ;

[התנאים במשפחת האומנה:]

- (3) תהליכי התכנון והטיפול וההערכה בילדים באומנה ;
- (4) כוח האדם בגוף המפעיל לרבות מנחי האומנה והכשרתו ;

- (5) **פעולות מנחי האומנה** ותהליכי ליווי של הילד ומשפחת האומנה.
- הסמכת מפקחים 51. (א) לשם הגשמת מטרות הפיקוח ויעדיו יסמיך השר, מבין עובדי משרדו, מפקחים שיהיו נתונות להם הסמכויות לפי סעיף 54 **בישראל ובאזור**.
- (ב) תפקידי מפקח שהוסמך כאמור בסעיף קטן (א) יכללו, בין השאר, את אלה:
- (1) פיקוח על ביצוע תכניות טיפול של ילדים באומנה;
 - (2) המלצה לממונה על הרישוי בדבר התאמת אדם לשמש אומן, בין היתר בהתבסס על חוות הדעת של מנחה אומנה;
 - (3) פיקוח על הגוף המפעיל **ובקרה על פעולותיו**, לרבות לעניין הדרכה של כוח האדם, **ובכלל זה מנחי האומנה**, והכשרת משפחות אומנה;
 - (4) פיקוח על משפחות אומנה, ובכלל זה פיקוח על קיום רישיון אומנה ועמידה בתנאיו, לרבות בדרך של ביקור במשפחת האומנה **על פי הוראות סעיף 54(3)** ושיחה עם הילד ועם משפחת האומנה;
 - (5) **בקרה ומעקב ובקרה** אחר העמדת מצאי הולם של משפחות אומנה, בהתאמה לצורכי הילדים המופנים להשמה במשפחות אומנה;
 - (6) מתן הנחיות לתיקון ליקויים שנמצאו בעקבות תלונות ופיקוח **אחר ביצוע התיקון ובקרה על תיקון הליקויים שנמצאו**;
 - (7) **פיקוח ובקרה לרבות בדרך של קבלת דיווח ומעקב, טיפול ומעקב** אחר קיומו של טיפול הולם באירועים חריגים;
 - (8) **מעקב ובקרה** אחר קיומו של תיעוד מנומק והולם לגבי הילדים באומנה ולגבי משפחות האומנה, בהתאם להוראות חוק זה, **ואחר איסוף המידע ושמירתו בהתאם להוראות חוק זה**;
 - (9) **מעקב בדיקה עיתית** ובקרה-אחר העברת התשלומים המיועדים לילדים באומנה ליעדם.
- (ג) הודעות על הסמכה לפי סעיף זה ועל מינוי מפקח ארצי **על האומנה** לפי סעיף 52 יפורסמו ברשומות.
- המפקח הארצי על האומנה 52. השר ימנה מבין המפקחים, מפקח ארצי על האומנה, שתפקידו, נוסף על תפקידי הפיקוח, יהיו אלה:
- (1) הבניית הפיקוח, לרבות הבניה מפורטת של נהליו, דרכי ביצוע ובחינה תקופתית של מידת התאמתו והצלחתו במטרותיו;
 - (2) ייעוץ, הנחיה, הדרכה והכשרה של כוח האדם במערך הפיקוח על האומנה;

(3) קביעת תכני ההכשרה של כוח האדם המיועד לעבודה בגופים המפעילים,

והתנאים לביצוע ההכשרה;

(4) העברת מדיניות המשרד לגופים המפעילים האחראים על ביצועה.

תנאים להסמכה 53. לא יוסמך מפקח לפי הוראות סעיף 51(א) אלא אם כן מתקיימים בו כל אלה:

(1) הוא לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה יש-אין הוא ראוי בה-לדעת השר כדי למנוע את הסמכתו לשמש כמפקח;

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי חוק זה, כפי שיקבע השר;

(3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים, כפי שיוורה השר.

סמכויות פיקוח 54. לשם פיקוח על ביצוע הוראות חוק זה רשאי המפקח –

(1) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

(2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל מידע/ידיעה או מסמך הדרושים לו לשם מילוי תפקידיו, לרבות כל מידע הנוגע לילד באומנה ובכלל זה תיקו האישי, בפסקה זו, "מסמך" – לרבות פלט, כהגדרתו בחוק

המתשבים התשנ"ה-1995¹⁵;

(3) להיכנס למקום, בכל עת סבירה, למקום שהכניסה אליו דרושה לשם אכיפתו של חוק זה ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים, אלא על פי צו של בית משפט, או בשעה סבירה ובתיאום מראש, אם ניתנה לכך הסכמה בכתב של בגיר המחזיק בנכס; ואולם, מפקח – רשאי לבקר בבית משפחת אומנה אשר נתונה לפיקוחו אף אם לא מתקיימים התנאים האמורים, אם קיים חשד לפגיעה בשלומו של ילד הנמצא בהשמה במשפחת האומנה;

(4) למסור לגוף מפעיל או למשפחת אומנה, בכתב, פירוט של ההוראות שלא קוימו, ולדרוש מהם לתקן את הליקויים בלא דיחוי או בתוך פרק זמן שיקבע; מי שנדרש לכך, יתקן את הליקויים לא יאוחר מהמועד הנקוב בדרישה לתיקון ליקויים, ידווח על כך למפקח וימציא אישורים על כך כפי שידרוש המפקח;

(5) לעשות שימוש באמצעים שונים הדרושים לו לשם תיעוד ממצאיו.

תנאים להפעלת הסמכות 55. מפקח לא יפעיל את הסמכויות הנתונות לו לפי פרק זה, אלא בעת מילוי תפקידו ובהתקיים שניים אלה –

¹⁵ ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

- (1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו ;
- (2) יש בידו תעודה החתומה בידי השר, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, שאותה יציג על פי דרישה.

סימן ב': מנגנון תלונה- לבירור תלונות לילדים באומנה

כשירות, תפקידים, למי כפוף

מנגנון תלונה 56. (א) השר יקים מנגנון לבירור תלונה-תלונות של לילדים המושמים באומנה בכל הנוגע לחיי היום-יום שלהם באומנה (בחוק זה – מנגנון תלונה), וימנה עובד מקרב עובדי משרדו שיהיה אחראי לקבלת התלונות ובירורן (בחוק זה – הממונה על התלונות).

(ב) מנגנון התלונה יוקם באופן שמאפשר לילדים המושמים באומנה להגיש את תלונותיהם באופן עצמאי, מוצנע ובחופשיות, וללא חשש מפגיעה עקב הגשת התלונה; מנגנון התלונה יהיה נגיש לילדים באומנה, והוא יכול להתאמות הנדרשות להגשת תלונה בהתחשב בגיל הילדים ובמידת בגרותם, ולעניין ילדים עם מוגבלות – גם בהתחשב במוגבלותם.

(ג) תלונה יכול שתוגש על ידי הילד או ידיד קרוב שלו, לרבות אפוטרופוס לדין או עורך דין שממנה-שמינה בית משפט לקטין, ככל שמדינה.

(ד) בירור התלונות ייעשה ככל האפשר תוך שמירה על פרטיות הילד.

(ה) תוצאות בירור התלונה יימסרו לילד-שבענייניו למתלונן-הוגשה התלונה, והעתקן יימסר למפקח לשם תיקון הליקויים.

(ו) השר יקבע הוראות לעניין מנגנון התלונה, דרכי הגשת התלונות והליך בירורן וכן לעניין סמכויות הממונה על התלונות, -לרבות קבלת מידע, ורשאי הוא לקבוע כי המנגנון יפעל גם לגבי ילדים השוהים במסגרת השמה חוץ ביתית שאינה אומנה.

(ז) הממונה על התלונות ידווח לוועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, אחת לשנה, על התלונות שהתקבלו ותוצאות הליך בירורן.

איסור הפרעה להגשת תלונה 57. לא יפריע אדם או ימנע מילד להגיש תלונה לפי סימן זה, או יגרום לו לבטל תלונה שהוגשה כאמור, בכל אמצעי שהוא, לרבות שכנוע או מתן תמורה.

סימן ג': תיעוד מידע והנמקת החלטות הנוגעים לילד שהושם באומנה

תיק אישי 57. הגוף המפעיל ינהל לגבי כל ילד שהושם באומנה תיק אישי ובו כל המידע הנוגע לילד, לרבות מידע שהתקבל מאת המחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית שבה מתגוררים הורי הילד, תכנית הטיפול של הילד, אבחונים פסיכולוגיים וסיכומי טיפול, מידע רפואי ומידע ממסגרות השמה קודמות, אם ישנו וכן תיעוד התלונות ממנגנון בירור התלונות.

[לבדוק בחוק הארכיונים]

תיעוד והנמקה 58. (א) כל החלטה עקרונית או מיוחדת שנתקבלה ביחס לילד באומנה, תנומק בכתב, תוך פירוט השיקולים שביסודה ותתיק בתיקו האישי של הילד; היו להחלטה השלכות על תכנית הטיפול, יועבר דיווח על ההחלטה בצירוף הנימוקים שביסודה למחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית שבה מתגוררים הורי הילד.

(ב) השר, באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, יקבע הוראות לעניין שמירת תיקו האישי של הילד ובכלל זה לעניין אופן שמירתו, תקופת השמירה ולעניין מקרים של הפסקת פעילות הגוף המפעיל ורשאי הוא לקבוע הוראות לעניין הפרטים שישמרו בתיק האישי.

[מי רשאי לעיין במידע?]

פרק ח': אומנת חירום

אומנת חירום 59. (א) בפרק זה, "אומנת חירום" – אומנה לילדים הנתונים בשעת משבר ונדרש להם סידור מגורים חלופי מיידי, בהתראה קצרה ולתקופה קצובה, בשל חשש לשלומם.

(ב) ברישיון האומנה של אומנים באומנת חירום יצוין כי אושרו לשמש אומנים באומנת חירום.

השמה באומנת חירום 60. (א) הוצא ילד מבית הוריו או ממסגרת אחרת שבה שהה, לפי החלטה של עובד סוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה) לפי סעיף 11 לחוק הנוער או בהחלטת בית משפט לפי סעיף 12 לחוק הנוער, ונקבע כי יושם באומנת חירום לפי אותו חוק עד לקבלת החלטה בדבר מקום ההשמה המתאים לו ותכנון תכנית טיפול עבורו, יבקר מנחה אומנה שמונה לילד את הילד בתוך עשרים וארבע שעות ממועד השמתו באומנת החירום.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם לעניין נקיטת אמצעי חירום בידי עובד סוציאלי לפי חוק הסעד (טיפול במפגרים) והחלטת בית משפט לפי הוראות סעיף 16 לחוק האמור.

הסכם אומנת חירום 61. (א) אומן באומנת חירום יחתום מראש על הסכם בהתאם להוראות סעיף 47, המתייחס באופן כללי לכל ילד שעתיד להיות מושם אצלו; בעת השמת ילד באומנת חירום, יודא עובד סוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה) כי השמת הילד באומנת החירום עומדת בתנאי רישיון האומנה וההסכם.

(ב) המפקח הארצי על האומנה רשאי לאשר השמת ילד באומנת חירום, גם אם מספר הילדים שיהיו אצל האומן לאחר ההשמה יעלה על חמישה.

תקופת שהייה באומנת חירום תקופת שהייה של ילד באומנת חירום לא תעלה על שלושה חודשים ; המפקח הארצי על האומנה, בהתייעצות עם עובד סוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה), רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להאריך תקופה זו לתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים נוספים.

62. סייגים לתחולה על אומנת חירום א על אומנת חירום לא יחולו הוראות סעיף 43.

ב על אומנת חירום לא יחולו הוראות סעיף 42(ג) עד (ו), אלא אם כן החליט הגורם המוסמך אחרת.

פרק ט': הוראות שונות

64. אומנה בדיעבד א לא יחזיק אדם ילד עם מוגבלות בביתו, אם אינו הורה או אפוטרופסו, ולא יחזיק כאמור ילד שאינו ילד עם מוגבלות לתקופה העולה על שלושה חודשים, אלא אם כן התקבלה החלטת הגורם המוסמך על השמת הילד אצלו ובידו רישיון אומנה לפי חוק זה.

ב הובא לידיעת עובד סוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה) כי נמצא ילד שוהה בבית אדם שאינו הורה או אפוטרופסו כאמור בסעיף קטן (א), יבדוק העובד הסוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה) את המידע שהגיע לידיו, את טיבה ואופייה של המסגרת שבה שוהה הילד, ואת התאמתה לטובת הילד.

ג מצא עובד סוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה) כי לנוכח המידע שהובא לידיעתו כאמור בסעיף קטן (ב) המשך שהייתו של הילד בבית אותו אדם היא לטובתו, יביא את העניין להחלטת הגורם המוסמך.

ד קבע הגורם המוסמך כי על הילד להיות מושם מחוץ לביתו, וכי טובת הילד להמשיך ולחיות בבית האדם שעמו התגורר, יגיש אותו אדם בקשה לקבלת רישיון לשמש אומן על פי חוק זה; ניתן לאותו אדם רישיון אומנה כאמור לפי סעיפים 24 או 25, תהיה השמה זו בבחינת אומנה לכל דבר ועניין, ויחולו עליה כל ההוראות החלות על אומנה.

65. סודיות אדם שהגיע אליו מידע על ילד באומנה במסגרת תפקידו, חובה עליו לשומרו בסוד והוא אינו רשאי לגלותו אלא לצורך מילוי תפקידו ובהתאם להוראות כל דין.

65.א. הגנה על תשלומים תשלומים המשולמים לאומן עבור הוצאות שיאפשרו לו לספק את צורכי הילד לפי סעיף 46(א), אינם ניתנים להעברה, לשיעבוד או לעיקול בכל דרך שהיא.

65.ב. עונשין א אומן שהעביר לאחר את הילד שהושם אצלו באומנה, בניגוד להוראות סעיפים 40 או 41, דינו - מאסר ... שנים.

(ב) — המגלה מידע בניגוד להוראות סעיף 65, דינו – מאסר שנים:

(ג) — המונע מילד להגיש תלונה לפי סימן ב' לפרק ז', או מפריע לו לעשות כן בדרך של הפרעה פיזית, שכנוע, לרבות באמצעות הבטחת תמורה, או בכל אמצעי אחר, דינו – מאסר שנים:

(ד) — העושה אחד מאלה, דינו – מאסר שנים –

(1) — מחזיק ילד מחוץ לבית הוריו, בניגוד להוראת סעיף 64(א):

(2) — מחזיק ילד באומנה בניגוד לתנאי רישיון האומנה, בניגוד לסעיפים...

(ה) — בעל רישיון אומנה שלא הודיע לממונה על רישוי אומנה על שינוי שחל בפרטים המהווים תנאי לרישיון, בניגוד להוראות סעיף 27, דינו – מאסר שנים:

לבדיקת משרד המשפטים – צריך להתייחס גם לכל הוראות הסודיות, עדכון שינויים, מסירת הודעות ודיווחים וכו'.

עונשין 666: (א) אומן שמוסר ילד בניגוד להוראות סעיף 42 (ב), דינו – מאסר 2 — שנים.

(ב) — המגלה מידע בניגוד להוראות סעיף 65, דינו – מאסר — 3 שנים.

(ג) — המפריע לילד או מונע ממנו להגיש תלונה לפי סעיף 57, דינו – מאסר — שנים.

(ד) — בעל רישיון אומנה שלא הודיע לממונה על רישוי האומנה ומאגר המידע על שינוי בתנאים המנויים בסעיף 24 (5) (6) (8) ו- (9) — דינו – מאסר שנה.

6667. חוק הפיקוח על מעונות, התשכ"ה–1965¹⁶, לא יחול על ילד שהושם במשפחת אומנה לפי חוק זה.
אי תחולת חוק הפיקוח על המעונות

6768. (א) על החלטות לפי חוק זה לעניין מתן רישיון אומנה, חידושו או ביטולו וכן לעניין הגבלת סמכויותיו של אומן בהסכם, ניתן לערור לפני ועדת ערר.
ערר

6869. השר ממונה על ביצועו של חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו.
ביצוע ותקנות

6970. בפקודת מס הכנסה¹⁷, בסעיף 366, במקום "משפחה אומנת" יבוא "משפחת אומנה כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ה–2014".
תיקון פקודת מס הכנסה [נוסח חדש]

¹⁶ ס"ח התשכ"ה, עמ' 48.
¹⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; **התש...**

(1) בסעיף 9, אחרי פסקה (5) יבוא:

"(א) תשלומים המשולמים לאומן לפי סעיף 46 לחוק אומנה לילדים, התשע"ו-2005;

(2) סעיף 66ב – בטל;

תיקון חוק עבודת נשים **7071**. בחוק עבודת נשים, התשי"ד-1954¹⁸, בסעיף 9(א), בהגדרה "הורה במשפחת אומנה", במקום "במשפחה שאושרה בידי מי ששר הרווחה והשירותים החברתיים הסמיכו לכך לשמש כמשפחת אומנה" יבוא "במשפחת אומנה כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ה-20142015";

תיקון חוק ההתיישנות **7172**. בחוק ההתיישנות, התשי"ח-1958¹⁹, בסעיף 18(א)(ב), בהגדרה "אומן", במקום הסיפה החל במילה אחרי – "במשפחת אומנה" יבוא "במשפחת אומנה כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ה-20142015 או במשפחת אומנה אחרת";

תיקון חוק פיצויי פיטורים **7273**. בחוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963²⁰, בסעיף 7(א)(3), במקום "במשפחה שאושרה בידי מי ששר הרווחה והשירותים החברתיים הסמיכו לכך לשמש כמשפחת אומנה" יבוא "במשפחת אומנה כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ה-20142015" ובמקום "מי ששר הרווחה והשירותים החברתיים הסמיכו לכך" יבוא "מנחה האומנה כהגדרתו בחוק האמור".

תיקון חוק הסעד (טיפול במפגרים) **7374**. בחוק הסעד (טיפול במפגרים), התשכ"ט-1969²¹, בהגדרה "סידור חוץ ביתי" (טיפול במפגרים) במקום אחרי "במשפחה אומנת" יבוא "לרבות במשפחת אומנה כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ה-20142015".

תיקון חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול) **74**. בחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971²², בסעיף 32, במקום "משפחה אומנת שקבע לכך" יבוא "משפחת אומנה כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ה-20142015".

תיקון חוק העונשין **75**. בחוק העונשין, התשל"ז-1977²³ –

(1) בסעיף 351(ה), בהגדרה "אומן" בפסקה (1), במקום הסיפה החל במילים "במשפחת אומנה" יבוא "במשפחת אומנה כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ה-2014";

¹⁸ ס"ח התשי"ד, עמ' 154; התש...
¹⁹ ס"ח התשי"ח, עמ' 112; התש...
²⁰ ס"ח התשכ"ג, עמ' 136; התש...
²¹ ס"ח התשכ"ט, עמ' 132; התש...
²² ס"ח התשל"א, עמ' 134; התש...
²³ ס"ח התשל"ז, עמ' 226; התש...

אחרי פסקת משנה (3) יבוא (4)-

מסירת הקטין היתה בהתאם להוראות חוק אומנה לילדים, התשע"ה-2015.

(23) בסעיף 368א, בהגדרה "אומן", בפסקה (1), במקום הסיפה החל במילים "במשפחת אומנה" יבוא "במשפחת אומנה כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ה-2014".

76. תיקון חוק אימוץ ילדים
 בחוק אימוץ ילדים התשמ"א-1981²⁴, בסעיף 36א, אחרי "באימוץ בין-ארצי" יבוא "וכן מהחלטות הממונה על רישוי אומנה לפי חוק האומנה, התשע"ה-2014 לעניין החלטות לגבי הענקת רישיון אומנה, חידושו ~~אד-~~ התלייתו או ביטולו וכן לגבי הגבלת סמכויות של אומן בהסכם".

77. תיקון חוק הבטחת הכנסה
 בחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980²⁵, בתוספת הראשונה, בפרט (1) ~~בהגדרה "ילד נטוש", בסופה יבוא "ולמעט ילד במשפחת אומנה כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ה-2014"~~.

(1) אחרי פרט משנה (ב) יבוא:

"(ב1) הגמלה לילד יתום או נטוש שמצוי בהחזקת קרוב משפחתו תשולם לתקופה שלא תעלה על 6 חודשים מהמועד שבו הוגשה התביעה בצירוף אישור מחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית שבה מתגורר הילד, אלא אם כן אישרה ועדת חריגים את המשך התשלום מעבר לתקופה האמורה; לעניין זה, "קרוב משפחה" – אח, אחות, סב, סבתא, דוד או דודה".

(2) בפרט משנה (ג), בהגדרה "ילד נטוש", בסופה יבוא "ולמעט ילד במשפחת אומנה כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ה-2015".

78. תיקון חוק הגנת הצרכן
 בחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981²⁶, בסעיף 13ה, בהגדרה "מעון", הסיפה החלה במילה "למעט" – תימחק.

79. תיקון חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים
 בחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981²⁷, בתוספת הראשונה, בסופה יבוא:

"(מח) הממונה על רישוי אומנה כהגדרתו בחוק האומנה, התשע"ה-2014 לעניין קביעת כשירות של אומנים כהגדרתם בחוק האמור".

²⁴ ס"ח התשמ"א, עמ' 293; התש...
²⁵ ס"ח התשמ"א, עמ' 30; התש...
²⁶ ס"ח התשמ"א, עמ' 248; התש...
²⁷ ס"ח התשמ"א, עמ' 322; התש...

בחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב).	תיקון חוק הסדרים 179א.
התשנ"ג-1992, ²⁸ בסעיף 12(ה), במקום "תובא" יבוא "יובאו" במקום "ולא יראו בה" יבוא "או תשלומים לאומן לפי חוק אומנה לילדים, התשע"ה-2014.	במשק המדינה
ולא יראו בהס"י	ותיקוני חקיקה
	להשגת יעדי
	התקציב

80. תיקון חוק דמי מחלה (היעדרות בשל מחלת ילד), התשנ"ג-1993,²⁹ בסעיף 1ג, במקום הסיפה החל במילה "משפחה" יבוא "משפחת אומנה כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ו-2015".התשע"ה-2014

81. תיקון חוק הביטוח הלאומי בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995³⁰ –

(1) בסעיף 57ב(א), בהגדרה "מבוטחת שהיא הורה במשפחת אומנה" במקום הסיפה החל במילה "במשפחה" יבוא "במשפחת אומנה כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ה-2014";

(2) בסעיף 222ב(ב)(1), במקום "משפחה אומנת" יבוא "משפחת אומנה כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ה-2014".

(3) אחרי סעיף 222ג יבוא:

"שמירת הטבות 222ד. ילד נכה שלא משולמת בעדו גמלה לפי סימן זה רק בעד ילד נכה במשפחת אומנה בשל השמתו במשפחת אומנה כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ה-2015, זכאי במשפחת האומנה לזכויות ולהטבות לפי כל דין הניתנות בעד ילד נכה שבעדו משולמת הגמלה, למעט גמלאות לפי סימן זה, הלוואות לדיור לפי חוק הלוואות לדיור, התשנ"ב-1992 ונקודות זיכוי לפי סעיף 45 לפקודת מס הכנסה, וכן זכאי להטבות הניתנות על ידי גוף ציבורי לפי הסכם או נוהג, לילד נכה שבעדו משולמת גמלה, ובלבד שהטבה הניתנת לעניין שבעדו זכאי אומן לתשלום לפי סעיף 46(א) לא תינתן אלא במידה שבה עולה ההטבה על התשלום האמור.

²⁸ ס"ח התשנ"ג, עמ' 10.
²⁹ ס"ח התשנ"ג, עמ' 134; התש...
³⁰ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210; התש...

[לרבות: בזק]

חב' חשמל

תו חניה לנכה

משרד החינוך – מימון סייעת

משרד הרווחה – קדימות בכניסה למעון יום

שיקומי

הסעות; קופ"ח, סבסוד מכשירי שמיעה או משקפי

ראיה]

[ביטוח מותנדים, גמולת ניידות]

82. תיקון חוק זכויות הסטודנט
בחוק זכויות הסטודנט, התשס"ז–2007³¹, בסעיף 19ב(ה), בהגדרה "הורה במשפחת אומנה", במקום הסיפה החל במילה "במשפחה" יבוא "במשפחת אומנה כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ה–2014".
83. תיקון חוק למניעת מפגעי אסבסט
בחוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק, התשע"א–2011³², בסעיף 2, בהגדרה "מקום ציבורי", בפסקה (3), המילים "למעט משפחה אומנת שאושרה בידי מי ששר הרווחה והשירותים החברתיים הסמיכו לכך" – יימחקו.
84. שמירת דינים
(א) אין בהוראות חוק זה כדי לפגוע בהוראות חוק הנוער ובסמכויות עובד סוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה), לרבות לעניין טיפול נפשי בקטין, או בהוראת חוק הסעד (טיפול במפגרים) ובסמכויות עובד סוציאלי לפי חוק הסעד (טיפול במפגרים).
- (ב) אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מחובות ההורים לתשלום מזונות לילדיהם הקטינים, לפי הוראות חוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות) התשי"ט–1959³³ או מחובות השתתפות אחרות החלות על האחראי על קטין האחראי על המפגר לפי חוק הסעד (טיפול במפגרים).
85. שמירת זכויות
(א) אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מזכויותיו לפי כל דין של ילד שחוק זה חל עליו.
- (ב) אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מהסדרים החלים לעניין אומנה לבגירים.
86. תחילה תחולה
(א) תחילתו של חוק זה בתום 12 חודשים מיום פרסומו (להלן – יום והוראות מעבר התחילה).

³¹ ס"ח התשס"ז, עמ' 320; התש...
³² ס"ח התשע"א, עמ' 694; התש...
³³ ס"ח התשי"ט, עמ' 72.

(ב) (1) על אומנה של יתום משני הוריו, שנפטרו כתוצאה מפגיעת איבה כהגדרתה בחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970³⁴, שהחלה מיום התחילה ואילך, לא יחולו הוראות חוק זה, למעט פרק א', פרק ב', סעיפים 36, 39, 40, 41, 43, 44 (אם לא אפטרופוסים), 45, 48, 49, פרק ז', וסעיף 65, ומקום שיש בהוראות מפורטות אלה חובת דיווח לגורם המוסמך תחול חובת דיווח גם לאגף השיקום במוסד לביטוח לאומי.

(2) הוראות חוק זה לא יחולו על אומנה של יתום משני הוריו, שנפטרו כתוצאה מפגיעת איבה כהגדרתה בחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970³⁵, שהחלה לפני יום התחילה.

(ג) הוראות חוק זה לא יחולו על השמת ילד עם הורו במסגרת משפחתית למטרת הקניית כישורי הורות או הערכתם.

(ד) הממונה על רישוי אומנה, בהתייעצות עם המפקח הארצי על האומנה, רשאי, לבקשת קרוב משפחה שהחזיק ילד בביתו ולא הוכר כמשפחה אומנת ערב תחילתו פרסומו של חוק זה, לתת לקרוב המשפחה כאמור רישיון אומנה גם אם לא עמד בכל התנאים המנויים בחוק זה, ובלבד שהבקשה הוגשה בתוך 12 חודשים מיום תחילתו של חוק זה.

(ה) מי שאושר בידי מי שהשר הסמיכו לכך לשמש כמשפחת אומנה והיה עמו ילד באומנה במשך 12 חודשים לפחות ערב תחילתו פרסומו של חוק זה, יראו אותו כאילו קיבל רישיון אומנה גם אם לא עמד בכל התנאים המנויים בחוק זה, ואולם לא יוכל לשמש אומן לילד נוסף אלא אם כן יגיש בקשה בהתאם להוראות חוק זה.

מה עם מי שהיה אומן פחות מ-12 חודשים?

(ו) מי שאושר בידי מי שהשר הסמיכו לכך לשמש כמשפחת אומנה, מיום פרסומו של חוק זה ועד ערב תחילתו של חוק זה, יראו אותו כאילו ניתן לו רישיון אומנה לפי חוק זה, ויחולו לעניין מתן הרישיון הוראות חוק זה.

(ז) מי שהגיש בקשה לשמש כמשפחת אומנה ערב תחילתו של חוק זה, יראו אותו כאילו הגיש בקשה לרישיון אומנה לפי חוק זה.

תוספת ראשונה

(סעיף 42(ג) עד (ה))

אושרה 30.11.15

³⁴ ס"ח התש"ל, עמ' 126.
³⁵ ס"ח התש"ל, עמ' 126.

1. מתן הסכמה לבדיקה רפואית ולטיפול רפואי—**שגרתיים**, לרבות נטילת תרופות, ביצוע בדיקות דם **אנ-דאן** קבלת חיסונים הניתנים לכלל ילדי ישראל, ולמעט טיפולים המנויים בתוספת לחוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996³⁶;
2. מתן הסכמה לאבחון התפתחותי ולטיפול מקובל בליקוי התפתחותי, בליקוי למידה, שמיעה ודיבור או במוגבלות פיזית או חושית אחרת **יש להילד** סובל **מהם**;
3. מתן הסכמה לבדיקות פסיכולוגיות ופסיכיאטריות **ולטיפול פסיכולוגי, על לפי הנחיית מנחה האומנה שמונה לילד ותוכנית הטיפול ולעניין ילד שהשמתו היא בהחלטה לפי חוק הנוער, – גם** בכפוף להוראות חוק הנוער וחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991³⁷;
4. הפניה לוועדת השמה לפי חוק חינוך מיוחד, התשמ"ח-1988³⁸, בהתאם לתכנית הטיפול, ועל פי הנחיית מנחה האומנה **שמונה לילד**;
5. בחירת בית הספר, מעון יום שיקומי או כל מסגרת חינוכית אחרת, שבהם ילמד הילד, למעט בחירת הזרם החינוכי שבו ילמד הילד (ממלכתי, ממלכתי-דתי או עצמאי);
6. בחירת חוגים שבהם ישתתף הילד במהלך שהייתו בבית הספר או בשעות הפנאי שלו, לרבות השתתפות בפעילות תנועת נוער;
7. אישור להשתתפות בטיולים ובפעילויות בארץ, לרבות פעילויות במוסד חינוכי;
8. תספורת לילד;
9. רישום בקופת חולים;
10. לימוד נהיגה ומתן הסכמה לקבלת רישיון נהיגה—**לאחר חלוף שנה ממועד השמת הילד במשפחת האומנה**;
11. הוצאת דרכון, והוצאת הילד מהארץ לתקופה שאינה עולה על שבועיים, לפי אישור מנחה האומנה **שמונה לילד**.

תוספת שנייה

אשרה 30.11.15

(סעיף 42(ז))

1. שינוי שם של ילד לפי סעיפים 13 ו-14 לחוק השמות התשט"ז-1956³⁹;

³⁶ ס"ח התשנ"ו, עמ' 327.
³⁷ ס"ח התשנ"א, עמ' 58.
³⁸ ס"ח התשמ"ח, עמ' 114.
³⁹ ס"ח התשט"ז, עמ' 94.

2. ברית מילה ;
3. בחירת הזרם החינוכי שבו ילמד הילד (ממלכתי, ממלכתי-דתי או עצמאי) ;
4. מתן הסכמה לטיפול רפואי המנוי בתוספת לחוק זכויות החולה, התשנ"ו–1996 ;
5. מתן הסכמה לטיפול פסיכיאטרי או לאשפוז פסיכיאטרי, לרבות לטיפול באמצעות תרופות פסיכיאטריות ;
6. הוצאת הילד מהארץ שלא לפי פרט 11 לתוספת הראשונה.

יוזמים: חברי הכנסת קארין אלהרר, אורלי לוי אבקסיס, שלי יחימוביץ', עליזה לביא, מיכל רוזין, מרדכי יוגב, אילן גילאון, מיקי רוזנטל, עפר שלח, דב חנין